

การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ไพศาล ทับพุ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2" เสนอโดย นายไพศาล ทับพุ่ม
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

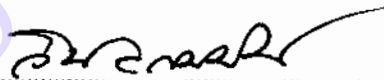

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์ไธมาส)

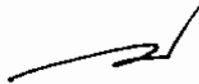
วันที่ 9 เดือน เมษายน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรเดช พิมพ์ทองงาม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์ธร ลิ้มปิกฤตพันธุ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(นายประทีป หงษ์โสภณ)

ชื่อวิทยานิพนธ์	การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรเดช พิมพ์ทองงาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์ธร ลิ้มปิกฤตนวัตร์
ชื่อนักศึกษา	ไพศาล ทับพุ่ม
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ 2) กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และ 3) ผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบ พบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง วัตถุประสงค์ของโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนความพร้อมและทรัพยากรของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2. โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบพบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการและความเป็นไปได้ของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนองค์ประกอบด้านความต้องการจำเป็นของโครงการและ ด้านความพร้อมและทรัพยากร มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

Thesis Title	The Evaluation of the Reading Promotion Project in Schools under Lop Buri Educational Service Area Office 2
Thesis Advisors	Asst. Prof. Tiradet Pimtongngam Asst. Prof. Pongtorn Limkritanu Watt
Name	Paisarn Tabpum
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2006

ABSTRACT

The research aimed to evaluate the reading promotion project in schools under Lop Buri Educational Service Area Office 2 in three aspects: 1) context 2) process, and 3) outcome. The sample consisted of 399 school administrators, teachers responsible for the project, teachers responsible for the project activity, guardians and students.

The research findings were as follows:

1. the schools under Lop Buri Educational Service Area Office 2 overall was at a moderate level in the context aspect. In regards to the component of the context the project needs were evaluated at a moderate level, in terms of the objectives and the feasibility of the project it was evaluated at a high level, regarding the readiness and the resources of the project it was rated at a moderate level. However, the process aspect and the outcome aspect were rated at a high level.
2. the large medium and small sized schools under Lop Buri Educational Service Area Office 2 were at a moderate level in the context aspect. When considered by the component of the context aspect, the objectives and the feasibility of the project was evaluated at a high level. The needs, the readiness, and the resources of the project were evaluated at a moderate level. However, the process aspect and the outcome aspect of the project was rated at a high level.

ประกาศคุณประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิตสาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดย ได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ถิรเดช พิมพ์ทองงาม ประธานคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์ธร ลิ้มปิกฤตพันธุ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย สมมิตร ในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเป็น แนวทาง และวิธีการอันเป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ประสบ ผลสำเร็จด้วยดี

การสร้างเครื่องมือได้รับความกรุณาจาก นายเฉลิมชัย สิงห์ทอง รองผู้อำนวยการ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 นายศุภกิจ สิงห์พงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ามะนาว นางพรทิพย์ ยางสุด ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 นางเบญจมาศ อินทร์ฤทธิ์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 นางสาวลัดดาวัลย์ โพธิ์สุวรรณ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ คำปรึกษาแนะนำจนสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ นายประทีป หงษ์โสภณ ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ได้ครบถ้วน สมบูรณ์ทุกฉบับ พลังแรงใจจากคุณบิดา มารดา ภรรยาและบุตร รวมทั้งหมู่เพื่อน ที่มีส่วนช่วย เสริมสร้างฝันให้เป็นจริง ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์นี้เกิดจากผู้ที่ได้กล่าวนามมาแล้วในข้างต้น จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านอีกครั้ง

ไพศาล ทับฟุ่ม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	10
ความหมายของการประเมินโครงการ.....	10
ความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	12
ประโยชน์ของการประเมินโครงการ	14
รูปแบบและวิธีการประเมินโครงการ.....	16
แนวคิดและโมเดลการประเมินของไทเลอร์	16
แนวคิดและโมเดลการประเมินของครอนบาค.....	17
แนวคิดและโมเดลการประเมินของสคริฟเวน	18
แนวคิดการประเมินของแพตตัน	20
แนวคิดและโมเดลการประเมินของสเตก	20
แนวคิดการประเมินของอัลคิน	23
แนวคิดและโมเดลการประเมินของแฮมมอนด์	24
แนวคิดและโมเดลการประเมินของโปรวัส	26
แนวคิดและโมเดลชิปในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม.....	29
แนวคิดและรูปแบบของแบบจำลองการประเมินซีโป “CPO”	33
โครงการส่งเสริมการอ่าน.....	39
แนวคิดโรงเรียนส่งเสริมการอ่าน	39
ประวัติความเป็นมา	39
นโยบายและหลักการ	40

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
องค์ประกอบสำคัญของโครงการส่งเสริมการอ่าน	43
วิธีดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	43
ขอบเขตการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
งานวิจัยในประเทศ	45
งานวิจัยต่างประเทศ	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
รูปแบบและแนวทางการประเมิน	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
เกณฑ์การประเมิน	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ผลการประเมินโครงการในภาพรวม	64
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
ความมุ่งหมายของการวิจัย	91
วิธีดำเนินการวิจัย	91
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	104

	หน้า
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	111
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	112
การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	119
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	127
หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	130
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	137
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	138

สารบัญญัตินี้

		หน้า
ตาราง 1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปี พ.ศ. 2546-2548	3
ตาราง 2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนผู้บริหารและ ข้าราชการครู	54
ตาราง 3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามจำนวนผู้บริหาร, ข้าราชการครู, ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน	55
ตาราง 4	วัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน	56
ตาราง 5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไป ...	63
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการ จำเป็นของโครงการ	64
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไป ได้ของโครงการ	65
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของโครงการ	67
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อม และทรัพยากรของโครงการ	68
ตาราง 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริม การอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมการ ดำเนินงานของโครงการ	69

ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ ในส่วนที่เกี่ยวกับช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการ	70
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับผลผลิตของโครงการ.....	71
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม	72
ตาราง 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	73
ตาราง 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	75
ตาราง 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	78
ตาราง 17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อมและทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	80
ตาราง 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	82

ตาราง 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินกระบวนการปฏิบัติ กิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน	84
ตาราง 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนก ตามขนาดของโรงเรียน	86
ตาราง 21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการ อ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ภาพ 2 วงจรการประเมินของไทเลอร์	16
ภาพ 3 โมเดลเคาน์ทีแนนซ์ของสเติก	21
ภาพ 4 โมเดลโครงสร้างทางการประเมินของแอมมอนต์	24
ภาพ 5 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐานตามโมเดลของโปรวัส	26
ภาพ 6 แบบจำลองแนวคิดการประเมินของโปรวัสในส่วนของการขยายความ ต่อเนื่อง	28
ภาพ 7 โมเดลพื้นฐานของสตัฟเฟิลบีม	29
ภาพ 8 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลของ สตัฟเฟิลบีม	31
ภาพ 9 โมเดลชิปในการประเมินและปรับปรุงระบบ	32
ภาพ 10 แบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model)	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษายังเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จัก คิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายจากแหล่งและสื่อต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 3)

การจัดการศึกษาท่ามกลางกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน มีปัญหาที่หลากหลายและซับซ้อนยิ่งขึ้นทุกวัน ส่งผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษา เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเล่นการพนัน ปัญหาการหนีโรงเรียน ปัญหาการติดเกม ปัญหาทางจิตใจ อารมณ์และสังคมของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เกิดความสูญเสียไปทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 1) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชนไทย จุดแรกเริ่มคือการส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน เพื่อเปิดโลกกว้างทางความคิด แต่อุปสรรคสำคัญ สิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ในสังคมไทยคือ การอ่านของเด็กไทยถูกเบียดบังจากสื่อประเภทให้ความบันเทิงแบบฉาบฉวยไม่ว่าจะเป็น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต จากสถิติพบว่าเด็กไทย ดูโทรทัศน์ในวันธรรมดาและวันหยุดเฉลี่ย วันละ 3-5 ชั่วโมง สถิติในการเข้าห้องสมุดประชาชน 1 ครั้ง ต่อ 1 ปี และเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนต่ำกว่า ร้อยละ 1 เมื่อเทียบอัตราการอ่านหนังสือกับสังคมประเทศเพื่อนบ้าน คนไทยอ่านหนังสือเพียง 5 เล่มต่อคนต่อปี ในขณะที่สิงคโปร์อ่าน 17 เล่ม ต่อคนต่อปี และสหรัฐอเมริกาอ่าน 50 เล่ม ต่อคนต่อปี เห็นชัดว่าประเทศไทยมีอัตราการอ่านที่ค่อนข้างต่ำ และล้าหลังประเทศเพื่อนบ้านเป็นอย่างมาก (สุชาติพิทย์ รัชยพงษ์, 2548, มิถุนายน 20)

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจ ในปี พ.ศ. 2544 พบว่า คนไทยอายุ 10 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือประมาณ 2.99 นาทีต่อวัน โดยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ใช้เวลากับการอ่านหนังสือสูงสุด 4.43 นาทีต่อวัน รองลงมา คือ วัยรุ่น (15-24 ปี) 3.47 นาทีต่อวัน ประชากรที่อยู่ในเขตเมืองใช้เวลากับการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้ที่อยู่เขตชนบท (5.94 และ 1.67 นาทีต่อวัน) (สำนักสถิติเศรษฐกิจและสังคม, 2546, หน้า 2) จะเห็นว่าคนไทยใช้เวลากับการอ่านหนังสือค่อนข้างน้อย ประมาณ 3 นาทีต่อวัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยและปัญหาคุณภาพของไทยที่ต่ำลง สืบเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและไม่มีระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการประเมินผลที่หน่วยงาน/

โครงการต่าง ๆ ดำเนินการนั้นส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลเพื่อประเมินมากกว่าการประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพ ฉะนั้นถ้าจะให้คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น จึงควรพัฒนาระบบการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 19)

สืบเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดยกำหนดนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา รวมไปถึงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ทั้ง 175 เขต กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการวัดผลและประเมินผลการศึกษา สู่สถานศึกษา โดยสถานศึกษามีอำนาจในการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การเรียนการสอน การตัดสินผลการเรียนและการอนุมัติการสำเร็จการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, หน้า 1) เพื่อเป็นการควบคุมและรักษาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน และประกอบกับคุณภาพการศึกษาของไทยมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศ ในระดับเดียวกัน ด้านวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของไทยได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกือบทุกประเทศในเอเชีย ยกเว้นอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 467 คะแนน วิทยาศาสตร์ 482 คะแนน ประเทศอื่น ๆ ในเอเชียมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 2 วิชา สูงกว่าไทย โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 500 คะแนน (สมบัติ นพวัฏ, 2548, กุมภาพันธ์ 5) เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพความสามารถทางวิชาการโดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา และคอมพิวเตอร์ยังไม่ได้มาตรฐานขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การคิดวิเคราะห์และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 33)

จากรายงานผลการสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในรายวิชาต่าง ๆ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.45 ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 กำหนดไว้ ร้อยละ 40 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2, 2549, หน้า 7-14)

ตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปี พ.ศ. 2546-2548

ชั้น	ป.6			ม.3			ม.6		
วิชา	2546	2547	2548	2546	2547	2548	2546	2547	2548
ไทย	43.28	41.43	43.89	49.22	35.45	45.30	38.58	37.71	45.69
คณิต	37.63	39.25	38.51	32.02	31.30	32.45	27.75	26.06	34.60
วิทย์	38.74	39.60	38.79	45.39	32.18	38.20	41.74	28.66	37.76
สังคม	35.99	33.14	34.37	34.91	28.84	39.95	31.56	25.23	34.03
อังกฤษ				32.38	37.92	29.88	36.50	32.34	35.97
เฉลี่ย	38.91	38.36	38.89	38.78	33.14	37.16	35.23	30.00	37.61

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรีเขต 2 เอกสารวิชาการลำดับที่ 14/2549)

จากข้อมูลการรายงานจะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างปี พ.ศ.2546-2548 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรี เขต 2 จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนไทยรักการอ่านหนังสือ และสรรค์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะ การอ่าน เป็นกุญแจที่สำคัญในการพัฒนาชีวิตของคน และสังคมให้ดีขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2546 เป็น “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา” โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียน ผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองและประชาชน รวมพลังกันเทิดพระเกียรติด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ อันจะปลูกฝังนิสัยให้เด็กไทยรักการอ่านและให้การอ่านนำสู่ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์สังคมแห่งปัญญาในประเทศ

การจัดกิจกรรมปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ มีขอบเขตการดำเนินงานทั้งในระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2546 โดยการ จัดกิจกรรมในปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้จะเป็นการรวมพลังกันทั้งชาติ เพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยรักการอ่านหนังสือและสรรค์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยจัดทั้งในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

ระดับโรงเรียนจัดกิจกรรม ที่ช่วยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2546 บรรลุสู่เป้าหมายแห่งคุณภาพ โดยจัดโครงการ “วางทุกงาน อ่านทุกคน” วันละอย่างน้อย 15 นาที และกำหนดจัดกิจกรรมอื่น ๆ อย่างหลากหลายตลอดปี

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยการระดมสรรพกำลัง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรศาสนา เพื่อจัดกิจกรรมสร้างสรรค์แต่ประหยัด

ระดับชาติ จัดกิจกรรมสร้างกระแสการเรียนรู้และการรักการอ่านให้เด็กเยาวชน และคนไทย ตระหนักว่าการอ่านหนังสือ คือสิ่งสำคัญในวิถีชีวิตการใฝ่รู้เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ตลอดชีวิต โดยจัดปฏิทิน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตลอดปี พร้อมทั้งจัดการแข่งขันระดับชาติชิงถ้วยพระราชทานและรางวัลครูที่ได้พัฒนานักเรียนที่เรียนอ่อนหรือผู้พิการ ฯลฯ ร่วมกับพันธมิตรภาคเอกชน

เพื่อให้การจัดกิจกรรมดังกล่าวประสบผลสำเร็จในการสร้างภูมิปัญญาและองค์ความรู้จากการอ่าน รวมทั้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคล วโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 4-5)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 และใช้แบบจำลองการประเมินของ เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 301-319) โดยพัฒนาแบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model) ที่มีความเหมาะสมกับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) และด้านผลผลิตของโครงการ (outcome) ว่ามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับใด ประสพปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง เพื่อผลการประเมินจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน
3. ด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่าน

ความสำคัญของการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ที่จะปรับปรุงโครงการส่งเสริมการอ่านให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และข้อค้นพบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และการวางแผนการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 174 โรงเรียน รวม 76,986 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 57 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 57 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 57 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 114 คน นักเรียนจำนวน 114 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ประกอบด้วยตัวแปร คือ

- 1) ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment)
- 2) ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility)
- 3) วัตถุประสงค์ของโครงการ (objective)
- 4) ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources)

2.2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) ประกอบด้วยตัวแปร คือ

- 1) กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (activity)
- 2) ช่วงเวลาการดำเนินการ (timing)

2.3 ผลผลิตของโครงการ (outcome) ประกอบด้วยตัวแปร คือ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โครงการ** หมายถึง โครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

2. **การประเมินโครงการ** หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินใจคุณค่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ

3. **การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context evaluation)** หมายถึง การประเมินสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการ โดยพิจารณาถึงความจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ

3.1 **ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment)** หมายถึง ความจำเป็นหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียของโครงการ โดยพิจารณาจากสภาพปัญหาที่ทำให้ต้องดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน

3.2 **ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility)** หมายถึง ความสามารถในการจัดโครงการ โดยพิจารณาถึงสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรค หรือเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินโครงการ

3.3 **วัตถุประสงค์ของโครงการ (objectives)** หมายถึง สิ่งที่ต้องการจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ และความสอดคล้อง

3.4 **ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources)** หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เงินทุน และงบประมาณ

4. **การประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process evaluation)** หมายถึง การประเมินกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ วิธีที่จะต้องปฏิบัติโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา

4.1 **กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (activity)** หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ

4.2 **ช่วงเวลา (timing)** ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ

5. **การประเมินด้านผลผลิต (outcome evaluation)** หมายถึง ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาเฉพาะผลรวม

6. **การอ่าน** หมายถึง กระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งไม่ใช่ทักษะเดียวเริ่มด้วยการอ่านออก แล้วพัฒนาต่อไปให้อ่านได้แตกฉาน อ่านเป็น แต่การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจะต้องมีการสั่งสอนฝึกฝนให้โอกาส จากครูและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อ แม่หรือโดยเฉพาะบรรณารักษ์ที่จะมีบทบาททางด้านการฝึกฝน

7. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจการอ่าน จนกระทั่งมีนิสัยรักการอ่าน และได้พัฒนาการอ่านจนกระทั่งมีความสามารถในการอ่าน นำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่านทุกประเภท

8. การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสร้างนิสัยให้รักการอ่านมากขึ้น

9. โรงเรียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการอ่าน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

10. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

11. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

12. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมตามองค์ประกอบของโครงการ

13. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือ ญาติ พี่น้อง ที่อุปการะดูแลนักเรียนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

14. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

15. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ แบ่งเป็น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

16. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 หมายถึง เขตพื้นที่ที่ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของจังหวัดลพบุรี รวม 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง อำเภอลำสนธิ อำเภอพัฒนานิคม อำเภอสระโบสถ์ อำเภอโคกเจริญ และอำเภอหนองม่วง

17. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

18. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ปริมาณความรับผิดชอบนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยประมวลจากเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 47) ควบคู่ไปกับขนาดของโรงเรียน ที่เป็นจริง การวิจัยครั้งนี้ แบ่งขนาดโรงเรียน เป็น 3 ขนาด ได้แก่

โรงเรียนขนาดเล็ก	มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

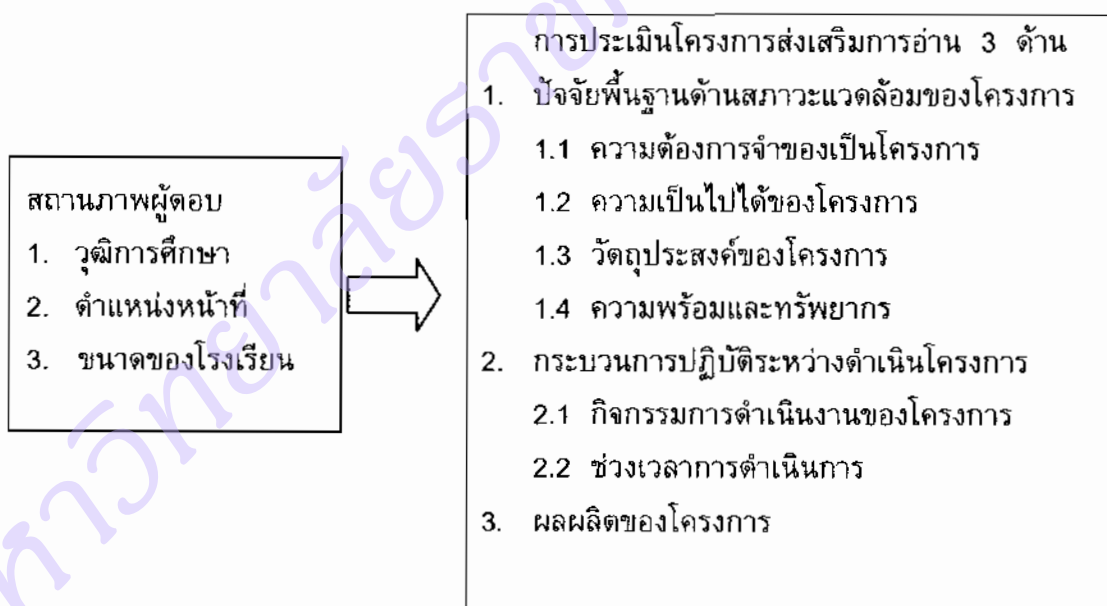
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม วุฒิ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของโรงเรียน

ผู้วิจัยต้องการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
 - 1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.2 ความมุ่งหมาย และความสำคัญของการประเมินโครงการ
 - 1.3 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ
2. รูปแบบและวิธีประเมินโครงการ
 - 2.1 แนวคิดและโมเดลการประเมินของไทเลอร์
 - 2.2 แนวคิดและโมเดลการประเมินของครอนบาค
 - 2.3 แนวคิดและโมเดลการประเมินของสคริฟเวน
 - 2.4 แนวคิดการประเมินของแพดตัน
 - 2.5 แนวคิดและโมเดลการประเมินของสเตก
 - 2.6 แนวคิดการประเมินของอัลคิน
 - 2.7 แนวคิดและโมเดลการประเมินของแฮมมอนด์
 - 2.8 แนวคิดและโมเดลการประเมินของโปรวัส
 - 2.9 แนวคิดและโมเดลชิปในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม
 - 2.10 แนวคิดและรูปแบบของแบบจำลองการประเมินซีโป "CPO"
3. โครงการส่งเสริมการอ่าน
 - 3.1 แนวคิดโรงเรียนส่งเสริมการอ่าน
 - 3.2 ประวัติความเป็นมา
 - 3.3 นโยบายและหลักการ
 - 3.4 องค์ประกอบสำคัญของโครงการส่งเสริมการ
 - 3.5 วิธีดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน
 - 3.6 ขอบเขตของการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

หลักของการดำเนินงานใด ๆ จะต้องมีการติดตามผลงานหรือประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมายไปดำเนินการ การติดตามผลงานเป็นการประเมินวิธีหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่างานได้ดำเนินต่อไปอย่างไร เป็นการป้องกันไม่ให้งานแต่ละช่วงแต่ละตอนดำเนินการผิดพลาดประสงค์และเป้าหมาย เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และทำให้การดำเนินงานนั้นมีโอกาสประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากยิ่งขึ้น บทบาทหน้าที่ของการศึกษาในปัจจุบันโดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีขอบข่ายขยายกว้าง และซับซ้อนมากขึ้น มีภาระมากขึ้น เพราะความเติบโตของสังคม ตลอดจนความต้องการของสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะนักเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเกี่ยวข้องกับและประสานงานกับชุมชน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องบริหารงานให้ดำเนินไปตามนโยบายแผนงานและโครงการที่กำหนดจากนโยบายระดับสูง ฉะนั้นจึงต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการเพราะการประเมินผลโครงการเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มความมีเหตุมีผลในการบริหาร/จัดการด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการ (สุชาติ ประสิทธิ์วิสุทธิ, 2547, หน้า 4)

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินหรือการประเมินโครงการ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจัดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. กลุ่มที่ให้ความหมายของการประเมินในแง่ของการตัดสินคุณค่า (value judgement) ของสิ่งที่ถูกประเมิน เช่น

ทวีป ศิริวิศมี (2544, หน้า 113) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลตามแนวคิดของนักประเมินดังนี้

ตามแนวคิดของซัชแมน (Suchman) ว่าหมายถึง การตัดสินผลลัพธ์อันเกิดจากกิจกรรมบางอย่างที่มุ่งให้บรรลุเป้าหมายที่มีคุณค่าบางประการ

ตามแนวคิดของเวิร์ธเธน และเซนเดอร์ (Worthen & Sanders) ว่าหมายถึง การกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งประกอบด้วยการแสวงหาสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการเกี่ยวกับผลผลิต กระบวนการและการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือการพิจารณาศักยภาพของแนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เยาวดี รังชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 31) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) ว่าหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนนั้น

2. กลุ่มที่ให้ความหมายของการประเมินในแง่ของการผลิตสารสนเทศ (Information) เพื่อการตัดสินใจ เช่น

สุวิมล ตีรภานันท์ (2545, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ว่าหมายถึง การบรรยาย เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการ และผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 32-52) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลตามแนวคิดของนักประเมิน ดังนี้

ตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของผลผลิตและกระบวนการหรือระบบการดำเนินงานโครงการ

ตามแนวคิดของอัลคิน (Alkin) หมายถึง การกำหนดขอบเขตการตัดสินใจการเลือกข้อมูลที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการเขียนรายงานสรุปผลเพื่อให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ใช้เป็นแนวทางในการเลือกวิธีการปฏิบัติ

ตามแนวคิดของโปรวัส (Provus) หมายถึง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และการค้นหาช่องว่างระหว่างภาวะที่เป็นจริงกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ภาวะดังกล่าวเป็นตัวชี้หรือระบุข้อบกพร่องของกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ

ความหมายของการประเมินในแง่ของการผลิตสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจตามแนวคิดของนักวิชาการของไทย ดังนี้

นิตา ชูโต (2538, หน้า 9) ได้ให้ความหมายการประเมินโครงการ หมายถึง กิจกรรมการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ความหมายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทางวิธีการปรับปรุงวิธีการจัดการเกี่ยวกับโครงการ และหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโครงการ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2539, หน้า 73) ได้กล่าวถึงการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาংশให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไป หรือยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 20) ได้ให้ความหมายการประเมินโครงการ หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การประเมินเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ สำหรับตัดสินใจคุณค่าของโปรแกรมการศึกษาผลิตผล กระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการหรือโปรแกรมหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย จุดเน้นของการประเมิน คือ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้สารสนเทศเพื่อตัดสินใจคุณค่า

ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะผลการประเมินที่มีความเฉพาะสูงมากที่แตกต่างกับผลการวิจัยที่มีความเป็นสากลสูง

ทวีป ศิริวิทย์ (2544, หน้า 114) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อกำหนดคุณค่าของสิ่งใด ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบระเบียบและมีหลักเกณฑ์ที่สมเหตุ สมผลและเชื่อถือได้

สุวิมล ตีรภานันท์ (2545, หน้า 2) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่รวบรวมและตรวจสอบของกรดเนนโครงการ แลพจณเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถใช้ในการพิจารณาการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ในทางตรงกันข้ามผลการประเมินจะไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หากผลนั้นไม่สามารถใช้ในเวลาที่เหมาะสม

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547, หน้า 13) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการ เพื่อจะได้มาซึ่งข้อมูลที่จะช่วยผู้บริหารโครงการสามารถตัดสินใจถูกต้องมากขึ้นซึ่งหมายความว่าวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการจะถูกกำหนดโดยให้ผู้ประเมินผลการประเมินผลอย่างไร โดยวิธีใด ผู้ประเมินผลจะต้องพิจารณาขอบเขต ขนาด ระยะเวลา ความชัดเจน และความเฉพาะของปัจจัยนำเข้า ความสลับซับซ้อนและช่วงเวลาของเป้าหมาย และความคิดริเริ่มที่มีอยู่ในโครงการ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 23-24) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสรุปผลว่าโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพียงใด

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
2. มีการนำข้อมูลไปวิเคราะห์
3. มีการนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อกำหนดตัดสินคุณค่า
4. นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับปรุงดำเนินงานโครงการ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการใด ๆ จะให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับความมุ่งหมายว่าทำไปเพื่ออะไร และมีความสำคัญอย่างไร

ประทุม รอดประเสริฐ (2539, หน้า 74-75) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของการประเมินตามแนวคิดของนักประเมิน ดังนี้

ตามแนวคิดของมิตเซล (Mitzel) ว่าการประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ
2. เพื่อช่วยให้ผู้ตัดสินใจมีความตัดสินใจที่ถูกต้อง
3. เพื่อการบริการข้อมูลแก่ฝ่ายการเมือง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย

ตามแนวคิดของน็อกซ์ (Knox) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนของโครงการอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการตัดสินใจว่าลักษณะใดของโครงการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจะต้องทำการประเมินเพื่อการหาประสิทธิผล และข้อมูลชนิดใดที่จะต้องเก็บรวบรวมไว้เพื่อการวิเคราะห์

2. เพื่อรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงประสิทธิผลของโครงการ

3. เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ

4. เพื่อการตัดสินใจว่าข้อมูล หรือข้อเท็จจริงใดที่สามารถนำไปใช้ได้

5. เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำราญ มีแจ้ง (2543, หน้า 8-9) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการทางการศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ของการดำเนินงานนั้นเหมาะสมและเป็นไปได้เพียงใด การดำเนินงานหรือโครงการใด ๆ จะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ของการดำเนินการประเมินจะเป็นตัวช่วยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินโครงการนี้ และการดำเนินงานนั้นมีความเป็นไปได้เพียงใด

2. ทำให้ทราบว่าการดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินโครงการนั้น นอกจากประเมินส่วนอื่น ๆ แล้วจะต้องประเมินว่าการดำเนินงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

3. การกระตุ้นให้มีการเร่งรัดปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินจะเป็นตัวกระตุ้นผู้ดำเนินการให้มีการเร่งรัดและปรับปรุงการดำเนินงาน เมื่อพบข้อบกพร่องในการดำเนินการ

4. ช่วยให้เห็นข้อบกพร่องในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ซึ่งจะใช้เป็นหลักในการปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินการดำเนินงานทุกขั้นตอน จะทำให้พบข้อบกพร่อง

5. ช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นการลดความสูญเสียในการใช้ทรัพยากร ผู้ดำเนินงานบางคนบางครั้งไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ดีและเต็มความสามารถ ซึ่งการประเมินจะช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพได้

6. ช่วยให้สารสนเทศแก่ผู้บริหารในด้านการดำเนินงานผู้บริหารต้องการทราบข้อมูลทุกแง่มุมของผลการประเมินใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัย และตัดสินใจสั่งการได้ถูกต้อง

7. ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมในครั้งต่อ ๆ ไป การประเมินผลโครงการที่ดำเนินในปัจจุบันจะทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขที่จะดำเนินโครงการประเภทนี้ต่อไป

สรุป ความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการ เป็นการรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการและช่วยให้การตัดสินใจได้ถูกต้อง

3. ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2546, หน้า 30) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการประเมิน ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลศรี (2548, หน้า 93 – 95) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ เพื่อให้ให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนทั่วไปด้วย

2. การประเมินให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการได้รับทราบปัญหา โดยอาศัยหลักเชิงประจักษ์จากสภาพการที่เป็นจริง

3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใด ๆ

4. การประเมินชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ

5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีประโยชน์ ดังนี้

1. การประเมินโครงการช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานการดำเนินงาน มีความชัดเจนขึ้น

2. การประเมินโครงการช่วยในการใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่า หรือเกิดประโยชน์สูงสุด

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์

4. การประเมินโครงการช่วยในการแก้ปัญหา อันเกิดจากผลกระทบ (impact) ของโครงการ และทำให้โครงการเสียหายน้อยลง

5. การประเมินโครงการช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบ และควบคุมชนิดหนึ่ง

6. การประเมินโครงการช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง

7. ผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญ ในการวางแผนหรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

8. การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวแล้วจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจจะดำเนินการโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการนั้น

รูปแบบและวิธีการประเมินโครงการ

1. แนวคิดและโมเดลการประเมินของไทเลอร์

สัพพัตน์ สุกมลสันต์, พรรณิกา หิตะศักดิ์, และสุวรรณา สดลชา (2537, หน้า 155-156) และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 30) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการประเมินที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้โดยไทเลอร์ (Tyler) มีความเห็นว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

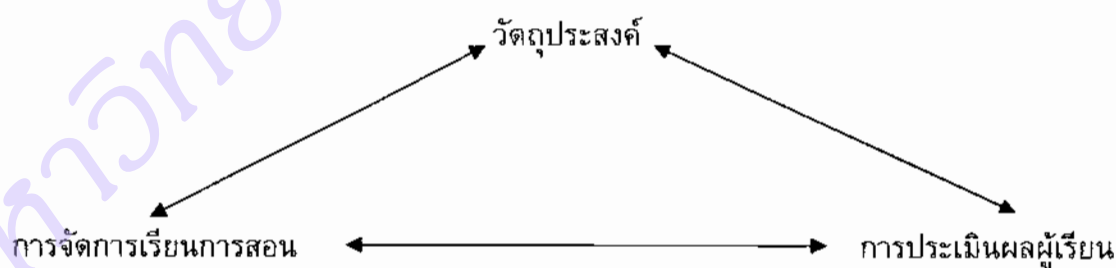
ขั้นที่ 1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง โดยบอกถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัดในภายหลังด้วย

ขั้นที่ 2 ระบุเนื้อหาสำหรับผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 3 เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ประเมินผลโครงการโดยการตัดสินด้วยการวัดผลทางการศึกษา

แนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดในช่วงต้น ๆ ของไทเลอร์ ต่อมาไทเลอร์ได้สร้างวงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลขึ้นซึ่งเขียนเป็นโมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

ภาพ 2 วงจรการประเมินของไทเลอร์

จากโมเดลดังกล่าว จะเห็นว่าหัวลูกศรจะชี้ไปยังทั้งสองทิศทาง และทุกองค์ประกอบมีความหมายว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ตามทัศนะของไทเลอร์แล้ว องค์ประกอบทั้ง 3 คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) การประเมินผลผู้เรียนจะต้องดำเนินการให้ประสานสัมพันธ์กันไปเสมอ

การประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์ เป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนจากแนวคิดดังกล่าว สามารถนำไปสู่การประเมินโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จของโครงการ เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการว่า

เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ แต่โมเดลของไทเลอร์ยังมีจุดอ่อนคือ มุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทำให้การประเมินขาดสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ

2. แนวคิด และโมเดลการประเมินของครอนบาค

สุพัฒน์ สุกมลสันต์, พรณิภา หิตะศักดิ์, และสุวรรณา สกลชา (2537, หน้า 161 - 162) และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 33 -34) กล่าวว่าครอนบาค(Cronbach) ได้พัฒนาโมเดลเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของไทเลอร์ โดยมีจุดเน้นเพื่อสร้างสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงรายวิชาการปรับปรุงตัวนักเรียนและการจัดการบริหาร ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงรายวิชา เช่น การปรับปรุงแผนการสอน ตลอดจนการเลือกใช้สื่อการสอนแบบใหม่
2. การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งการจัดสอนซ่อมเสริมหรือสอนเสริม
3. การจัดการบริหารโรงเรียน เช่น การพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน รวมทั้งการคัดเลือกหรือพัฒนาคุณภาพของครู

วิธีการประเมินของครอนบาคมีความเห็นว่า การประเมินนั้นไม่ควรกระทำโดยใช้แต่แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย โดยครอนบาคได้เสนอแนวทางการประเมินเพิ่มเติมไว้อีก 4 แนว คือ

1. การศึกษากระบวนการ (process studies) ได้แก่ การศึกษาภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้อง การสังเกตผลการใช้สื่อ การซักถามนักเรียนขณะดำเนินการสอน หรือขณะให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลที่ใช้เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาได้เป็นอย่างดี
2. การวัดศักยภาพของผู้เรียน (proficiency measurement) ครอนบาคได้ให้ความสำคัญต่อคะแนนรายข้อมากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยให้ทัศนะว่าคะแนนจากแต่ละข้อสามารถชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วและสิ่งที่พัฒนาต่อไปด้วยเหตุผลนี้ ครอนบาคจึงให้ความสำคัญต่อการสอบเพื่อวัดสมรรถภาพของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอน มีความสำคัญมากกว่าการสอบประจำปลายภาคเรียนหรือสอบปลายปี

3. การวัดทัศนคติ (attitude measurement) ครอนบาคให้ทัศนะว่า การวัดทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนส่วนหนึ่งซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน การวัดทัศนคติอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และอื่น ๆ

4. การติดตามผล (follow-up studies) เป็นการติดตามผลการทำงาน หรือภาวะการณ์เลือกการศึกษาต่อในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการให้บุคคลที่เรียนในระดับชั้นพื้นฐานที่ผ่านมาแล้วได้ประเมินถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิชาต่าง ๆ ว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไรเพื่อช่วยในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาเหล่านั้นต่อไป

จะเห็นได้ว่าการประเมินตามแนวคิดของครอนบาคเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนและการประเมินผลสรุปผลการเรียน ครอนบาคเชื่อว่าการประเมินผลไม่ใช้การทดสอบก่อนการสิ้นสุดโครงการแต่เพียงอย่างเดียว นั่น แต่ควรสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย และหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินโครงการก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. แนวคิดและโมเดลการประเมินของสคริฟเวน

เยาเวตี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 35-38) ได้จำแนกประเภท และบทบาทของการประเมินตามแนวคิดและโมเดลการประเมินของสคริฟเวน (Scriven) เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินระหว่างดำเนินการ (formative evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินกิจกรรม หรือโครงการใด ๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานนั้น ๆ ผลจากการประเมินดังกล่าวนี้ สามารถจะนำไปใช้เพื่อพัฒนางานดังกล่าวได้ดีขึ้น จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุง

2. การประเมินผลรวม (summative evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรม หรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จหรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในโอกาสต่อ ๆ ไป จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินสรุปรวม

นอกจากนี้ สคริฟเวน ยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประเมินเกณฑ์ภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใด ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ความเชื่อถือจากสาธารณชน และข้อมูลอื่น ๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ การประเมินในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ข้อที่น่าสังเกตก็คือ การประเมินเกณฑ์ภายในจะไม่สนใจถึงผลหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการของโครงการ ตัวอย่างเกณฑ์ภายในของโครงการ เช่น โครงการพัฒนาหลักสูตรก็จะเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของเนื้อหา ระบบการจัดการเรียนการสอน วิธีการให้คะแนน ทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อโครงการ เป็นต้น

2. การประเมินความคุ้มค่า (pay-off evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎี หรือสิ่งอื่น ๆ ของโครงการ แต่เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่มีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบ หรือผลการปฏิบัติงานของผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ หรือผลกระทบต่อด้านสุขภาพ อนามัยของผู้รับบริการ ฯลฯ การประเมินความคุ้มค่า ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แก่ผู้รับบริการจึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดยอิงเกณฑ์ภายนอก (extrinsic criteria)

เยาเวตี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 38) ได้กล่าวถึงแนวคิดและโมเดลการจะไม่มี การประเมินที่เกิดจากวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ๆ แต่มีความหมายว่าผลที่เกิดขึ้นจากการทำ โครงการหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย แนวคิด ดังกล่าวนี้นี้ได้รับคำวิจารณ์ทั้งในทางสนับสนุนและไม่สนับสนุน ในทางสนับสนุนมีความเห็นว่า แนวคิดการประเมินในลักษณะนี้ ทำให้นักประเมินมองผลงานในทัศนะที่กว้าง สามารถทราบผล ทุก ๆ ส่วนที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ซึ่งย่อมจะส่งผลดีในการทำงานหรือ ในการวางแผนงานต่าง ๆ ส่วนในทางที่ไม่สนับสนุนนั้นจะมีจุดโต้แย้งหนักไปในด้านวิธีการคือ มีความเห็นว่าในทางปฏิบัติคงยากที่จะติดตามผลการประเมินใด ๆ ที่เกิดขึ้นให้ครบทั้งหมด นอกจากนั้น มาตรการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ให้ครอบคลุมผลทุก ๆ ด้านที่เกิดขึ้น ก็ ย่อมยากที่จะกำหนด หรือระบุแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินให้บรรลุหลักการดังกล่าวได้ ประเมินของสคริปเวเน ว่า การประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักนั้น ไม่ได้ หมายความว่า

ในแนวทางที่สนับสนุน ได้มีการนำวิธีการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักไป ประยุกต์ใช้กับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการประเมินโครงการประเภทให้บริการสังคมได้เป็น จำนวนมาก ซึ่งมักจะเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับชุมชน มีความซับซ้อนในการดำเนินโครงการ มีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อโครงการ เช่น ทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ รวมทั้งสภาวะ แวดล้อมที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการประเมินแนวนี้ควรออกแบบการประเมินให้ยืดหยุ่นได้ เพื่อ เป็นการรวบรวมสารสนเทศที่มีคุณค่า ซึ่งจะช่วยให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพในทาง ปฏิบัติ และสามารถให้ข้อมูลข่าวสารที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงได้ดีกว่าการประเมินที่ยึด วัตถุประสงค์เป็นหลัก อย่างไรก็ตามการประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก มิได้หมายความว่า การ ประเมินจะไม่มีวัตถุประสงค์ แต่การประเมินนั้นนอกจากพิจารณาวัตถุประสงค์แล้ว ยังต้องมีการ คัดเลือกข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการ โดยอาศัยพื้นฐานของการตัดสินใจ คุณค่าอย่างมีคุณธรรม รวมทั้งมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ด้วยโดยนัก ประเมินต้องมีอิสระในการเลือกเกณฑ์มาตรฐานเอง ดังนั้นมโนทัศน์การประเมินที่ไม่ยึด วัตถุประสงค์ เป็นหลัก จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบการประเมินให้สามารถรวบรวมสารสนเทศ ทั้งผลผลิตโดยตรงและผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมดที่มีคุณค่าต่อ การตัดสินใจโครงการนั้น ๆ

จากแนวคิดของสคริปเวเนเป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการปรับปรุงโครงการ การประเมินผลรวมเป็นแนวทางที่ดีกับโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน และการประเมินโดยไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักทำให้ได้ข้อมูลที่กว้างขวางขึ้น

4. แนวคิดการประเมินของแพตตัน

สมคิด พรหมจรรย์ (2546, หน้า 63) ได้กล่าวถึงแนวคิดการประเมินของ แพตตัน (Patton) ว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่ยึดประโยชน์ใช้สอย (utilization-focused evaluation) เพื่อแก้ปัญหาของการประเมินโดยเฉพาะในประเด็นที่มักจะได้รับวิจารณ์ว่า การประเมินแล้วไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ หรือผู้บริหารมองว่าผลการประเมินไม่ตรงกับข้อมูลที่ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจ แพตตันจึงได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการประเมิน ดังนี้

1. หลักการในการประเมิน การประเมินโครงการ นักประเมินควรให้ความสำคัญกับผู้บริหาร หรือกลุ่มลูกค้าที่จะใช้ผลการประเมินนั้น ๆ คำถามเพื่อการประเมินหรือตรวจสอบควรเกิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น หรือต้องเป็นความอยากรู้อยากเห็นของนักประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินซึ่งการประเมินตามแนวคิดนี้ จะทำให้ผลการประเมินมีโอกาสนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนามากขึ้น

2. ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน แพตตันได้เสนอแนวทางในการประเมิน โดยเฉพาะการดำเนินการเพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ของการประเมินโดยแบ่งกิจกรรมเป็น 3 ขั้นตอน คือ

2.1 จำแนกประเภทหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในขั้นตอนนี้ นักประเมินจะต้องพิจารณาว่ามีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะประเมิน หรือเป็นผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการคนอื่น ๆ

2.2 สัมภาษณ์ / สอบถามผู้เกี่ยวข้องที่ได้จากข้อ (2.1) เพื่อรวบรวมความเห็น หรือความต้องการว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นต้องการทราบผลการดำเนินงานโครงการในลักษณะใดบ้าง ต้องการใช้อะไรในการประเมินในเรื่องใด หรืออยากรู้อะไร

2.3 จัดหมวดหมู่คำถาม หรือความอยากรู้อยากเห็น หรือความต้องการใช้อะไรของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ แล้วกำหนดเป็นรายการ คำถามหลัก ๆ เพื่อการประเมิน เช่น การดำเนินงานโครงการทำได้ตามแผนเพียงใดเกิดปัญหาในลักษณะใดบ้าง ผลการดำเนินงานของโครงการทำได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจการอบรมครั้งนี้หรือไม่ ผู้เข้าอบรมมีความรู้เจตคติเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด หรือการดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

หลังจากดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว นักประเมินจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นคำถามการประเมินของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ก็ดำเนินการตามกระบวนการประเมินตามปกติ

5. แนวคิดและโมเดลการประเมินของสเตก

ชนิษฐา วิทยานุมิต, และณัฐภา สรรพศรี (2537, หน้า 177-180) ได้กล่าวถึงโมเดลการประเมินของสเตก (Stake) ว่าเป็นโมเดลที่มุ่งเน้นการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ โดยคำนึงถึงความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกันของบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2. สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ (observations) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์

ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มิได้เป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเที่ยง (reliability) หรือ ความตรง (validity) แต่เป็นเพียงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

ในภาคการตัดสินใจคุณค่า เป็นส่วนที่ตัดสินว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาดูว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจโดยทั่วไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criterion) เป็นเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าจะเกิดขึ้นก่อน โดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้จากพฤติกรรมของกลุ่ม

ถ้าผู้ประเมินไม่สามารถหามาตรฐานที่นำมาเปรียบเทียบได้ก็ต้องพยายามหาโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจแบบจำลองนี้ มุ่งเน้นความสอดคล้อง และความสมเหตุสมผลของเมตริกบรรยาย และเมตริกตัดสินคุณค่า สำหรับความสอดคล้องนั้น มี 2 ลักษณะ คือ

1. ความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง (contingence) เป็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (logical contingency)

2. ความสัมพันธ์ในแนวนอน (congruence) เป็นความสอดคล้องที่เกิดขึ้นจริงหรือความเป็นสอดคล้องในเชิงประจักษ์ (empirical contingency)

ข้อดีของแบบจำลองของการประเมินของสเตก คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบเพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่า มีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัดก็คือ เซลบางเซลล์ของเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างเซลล์ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้

นอกจากนี้ สเตกยังได้เสนอแนะแนวทางในการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักว่า ประกอบด้วยกระบวนการประเมินอย่างมีระบบ ดังนี้

1. พูดยุกับบุคลากรและผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
2. กำหนดขอบเขตของโครงการ
3. ศึกษาทบทวนกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ
4. ค้นหาจุดมุ่งหมายและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
5. รวบรวมประเด็นและปัญหาต่าง ๆ ที่น่าจะประเมิน
6. กำหนดข้อมูลที่เป็นไปตามประเด็นปัญหาที่กำหนด
7. คัดเลือกผู้สังเกต ผู้ตัดสิน และเครื่องมืออย่างเป็นระบบ

8. สังเกตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการปฏิบัติ รวมทั้งผลผลิตของโครงการ

9. เตรียมการพรรณนาและกรณีศึกษา

10. ชี้ประเด็นปัญหาผู้เกี่ยวข้อง

11. เตรียมและนำเสนอรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามลำดับเสมอไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยได้มากหรือน้อยตามควรแก่กรณี จากแนวคิดการประเมินของสเตกเป็นการประเมินที่มีระบบมากขึ้น มุ่งเน้นการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นมาตรฐาน และคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องจากหลายฝ่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้ดียิ่งขึ้น

6. แนวคิดการประเมินของอัลคิน

สำราญ มีแจ้ง (2543, หน้า 69) และยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 45)

ได้กล่าวถึงแนวคิดการประเมินของอัลคิน (Alkin) ว่า ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. การประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เป็นการประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับภาวะความต้องการที่มีอยู่

2. การประเมินเพื่อการวางแผนโครงการ เป็นการประเมินเพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการที่จะวางแผนให้การดำเนินการในโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. การประเมินขณะกำลังดำเนินโครงการจะเน้นถึงการพิจารณาขั้นตอนการทำงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ หรือได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นเพียงใด

4. การประเมินเพื่อพัฒนาโครงการ เป็นการประเมินเพื่อค้นหารูปแบบ แนวทางหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ในการทำงานที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ มากที่สุด

5. การประเมินเพื่อรับรองผลงาน และเพื่อการยุบ ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ เป็นการประเมินภายหลังการดำเนินงานตามโครงการมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประมวลผล ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ กับโครงการต่อไป และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการที่จะยุบ เลิก ขยาย หรือ ปรับเปลี่ยนโครงการในช่วงระยะเวลาต่อไปด้วย

การประเมินตามแนวคิดของอัลคินนั้น เป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและเตรียมข้อมูลรวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม นับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการ เพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบ

7. แนวคิดและโมเดลการประเมินของแฮมมอนด์

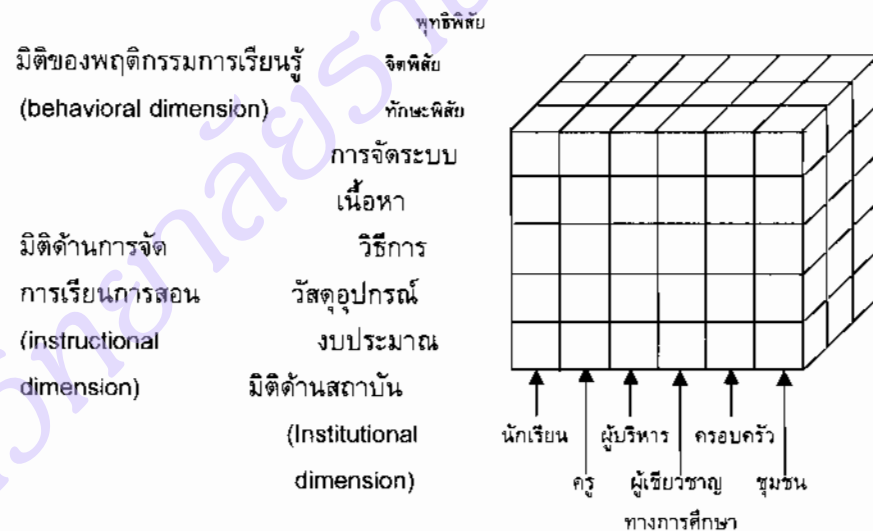
เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 47) ได้กล่าวถึงโมเดลการประเมินของแฮมมอนด์ (Hammond) ว่ามีลักษณะเป็นโมเดล 3 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ มิติในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ

1.1 พุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ที่ต้องใช้ปัญญาและสมองเป็นที่ตั้ง

1.2 จิตพิสัย หมายถึง การอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีมีความประพฤติที่ถูกต้อง มีความสนใจในค่านิยมที่เหมาะสม

1.3 ทักษะพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นทางด้านการงานด้วยการใช้ทักษะทางกล้ามเนื้อ

ภาพ 4 โมเดลโครงสร้างทางการประเมินของแฮมมอนด์

2. มิติด้านการจัดการเรียนการสอน มิติในส่วนนี้แบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 การจัดระบบ การจัดระบบส่วนนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1.1 เวลา หมายถึง ช่วงเวลาและลำดับขั้นตอนของการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน

2.1.2 การจัดกลุ่มนักเรียน แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะย่อย คือ การจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับของพัฒนาการทางการเรียนรู้และการจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 เนื้อหา หมายถึง องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2.3 วิธีการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิด หรือนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

2.4 สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

2.5 ค่าใช้จ่าย หมายถึง รายจ่ายในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดโปรแกรมการศึกษา

3. มิติด้านสถาบัน มิติในส่วนนี้ แบ่งออกได้เป็น 6 ด้าน คือ (1) ตัวนักเรียน (2) ครู (3) ผู้บริหาร (4) ผู้เชี่ยวชาญ (5) ครอบครัว และ (6) ชุมชนแวดล้อม โดยมีประเด็นที่ควรได้รับการพิจารณาในแต่ละด้าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 ตัวนักเรียน เช่น อายุ ระดับชั้นเรียน เพศ ภูมิหลังทางครอบครัว ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต ผลการเรียนรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ

3.2 ครู ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สุขภาพ และบุคลิกภาพ

3.2.2 ข้อมูลทางการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน เช่น วิชาเอก วิชาโทที่สำเร็จ การศึกษาระดับต่าง ๆ ภูมิสูงสุด ประสบการณ์ทางการศึกษาและประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

3.2.3 ข้อมูลสภาวะแวดล้อม เช่น เงินเดือนสมาชิกชมรมวิชาชีพ สมาชิกชมรมอื่น ๆ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นิสัยทางการอ่าน และงานอดิเรก

3.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของการมีส่วนร่วมในโปรแกรมต่าง ๆ

3.3 ครอบครัว ประกอบด้วย

3.3.1 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนวัตกรรมการเรียน เช่น มีบุตรอยู่ในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในด้านนวัตกรรม หรือมีบุตรอยู่ในโรงเรียน แต่บางคนมีส่วนร่วม และบางคนไม่มีส่วนร่วมในนวัตกรรม หรือไม่มีบุตรอยู่ในโรงเรียน

3.3.2 ลักษณะทั่วไปของครอบครัว เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนาดของครอบครัว การกระจายของอายุ สถานภาพด้านการสมรส และรูปแบบของครอบครัว

3.3.3 รายได้ เช่น ระดับของรายได้ จำนวนผู้ทำงาน แหล่งของรายได้และอาชีพ

3.3.4 สถานที่พักอาศัย เช่น ในเมือง ชานเมือง ชนบท

3.3.5 ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาพี่น้องและญาติที่เกี่ยวข้อง

3.3.6 สมาชิกชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมทางศาสนา การเมือง สังคมวิชาชีพ หรืออื่น ๆ

3.3.7 อัตราการเคลื่อนย้าย เช่น ภูมิสำเนาของบิดามารดา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อัตราการย้ายถิ่น

3.4 ชุมชนแวดล้อม ประกอบด้วย

3.4.1 สภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เช่น ทำเล และสภาพแวดล้อมทั่วไป

3.4.2 ลักษณะด้านภูมิหลังของประชากร เช่น ความหนาแน่น อัตราการเกิด และการตาย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ระบบการเคลื่อนย้าย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

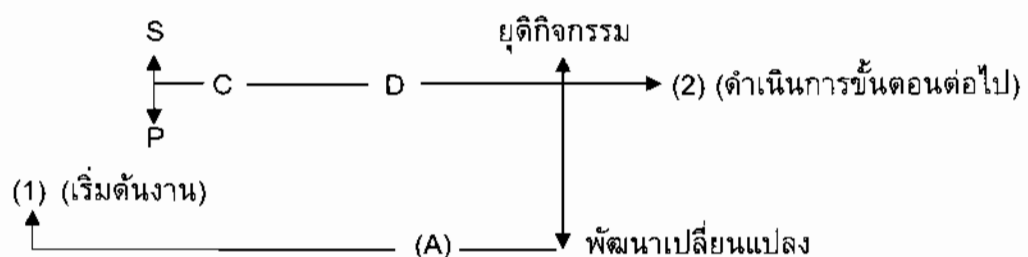
3.4.3 ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น ธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม รายได้ และภาษีอากร

3.4.4 ลักษณะด้านภูมิหลังทางสังคม เช่น การปกครอง การศึกษา ศาสนา บริการ การเงิน การพักผ่อน และความปลอดภัย

แนวคิดการประเมินของแฮมมอนด์ เป็นการประเมินวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังคงคำนึงถึงมิติด้านการจัดการเรียนการสอนและมิติด้านสถาบัน นอกจากนั้น การประเมินยังมีจุดเน้นสำคัญที่การกำหนดและการวัดผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้ผลการประเมิน ปัจจัยพื้นฐาน เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนขององค์กรศึกษา รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางด้านพฤติกรรมของผู้เรียน การประเมินตามแนวคิดของแฮมมอนด์เป็นการประเมินในหลายด้าน จึงมีความสลับซับซ้อนมาก แต่สามารถทำได้โดยการประเมินเป็นคณะ (team evaluation)

8. แนวคิดและโมเดลการประเมินของโปรวัส

สุวิมล ตีรภานันท์ (2545, หน้า 44) และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 55) ได้กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลการประเมินของโปรวัส (Provus) ว่าเป็น โมเดลการประเมินความไม่สอดคล้อง (the discrepancy evaluation model) มีรูปแบบ ดังนี้

ภาพ 5 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐานตามโมเดลของโปรวัส

จากแผนภูมิดังกล่าว สัญลักษณ์ที่ใช้มีความหมายดังนี้

S คือ standard หมายถึง เกณฑ์มาตรฐาน

P คือ program performance หมายถึง การปฏิบัติงานของโครงการ

C คือ comparison หมายถึง การเปรียบเทียบ

D คือ discrepancy information หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความไม่สอดคล้อง

A คือ alternative หมายถึง ทางเลือกเพื่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นใน

ลักษณะของการพัฒนาการทำงานของโครงการให้มีผลดียิ่งขึ้น

ผลของภาวะความแตกต่างระหว่าง S กับ P ซึ่งส่งผลทำให้เกิด D นั้นสามารถนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อดำเนินการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้

1. การดำเนินการขั้นต่อไป
2. กลับไปพัฒนางานเฉพาะในส่วนของขั้นตอนที่ได้ดำเนินการมาแล้ว
3. กลับไปเริ่มต้นงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ใหม่ทั้งหมด
4. ยุติกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ

ขั้นตอนการประเมินงานหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น โปรวัส ถือว่า การประเมินเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับโครงการ โดยการประเมินดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการประเมินรายละเอียดของการออกแบบโครงการ ซึ่งได้แก่การพิจารณาถึงจุดประสงค์ของโครงการ ทีมงานที่เกี่ยวข้อง วัสดุ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นการจัดกิจกรรมตลอดจนการกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

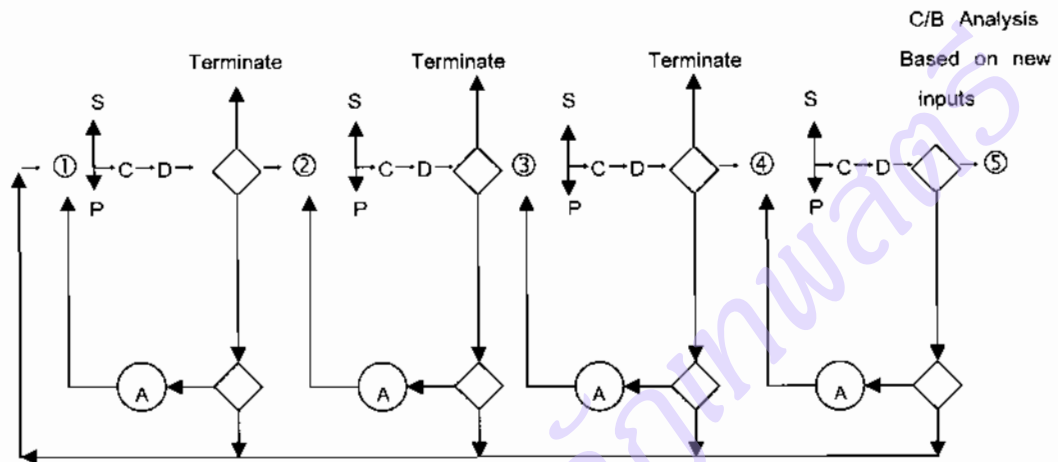
2. ขั้นตอนการปฏิบัติและการกำหนดแผนในการดำเนินงานตามโครงการ

3. ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนการที่กำหนด

4. ขั้นตอนการติดตามผลที่เกิดขึ้นจริงตามโครงการหรือกิจกรรมที่กำหนด

5. ขั้นตอนการพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายของโครงการหรือกิจกรรมที่กระทำ

การประเมินในขั้นตอนต่าง ๆ ทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น สามารถที่จะนำแนวคิดตามโมเดลที่โปรวัสได้พัฒนาขึ้นมาประยุกต์ใช้เพื่อดำเนินโครงการได้ทั้งสิ้นด้วยเหตุนี้ โมเดลในขั้นตอนดังกล่าวจึงได้รับการนำมาเชื่อมโยงให้ต่อเนื่องเข้าด้วยกัน เป็นรูปแบบที่ขยายเพิ่มขึ้นได้ดังนี้ (Worthen, & Sanders, 1973, p. 174)

ภาพ 6 แบบจำลองแนวคิดการประเมินของโปรวัสในส่วนของการขยายความต่อเนื่อง

จากแผนภูมิต่างกล่าว สัญลักษณ์ต่าง ๆ มีความหมายเหมือนเดิมดังนี้

S = standard เกณฑ์มาตรฐาน

P = program performance การปฏิบัติงานของโครงการ

C = comparison การเปรียบเทียบ

D = discrepancy information สารสนเทศที่แสดงความไม่สอดคล้อง

A = alternative ทางเลือกเพื่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นใน

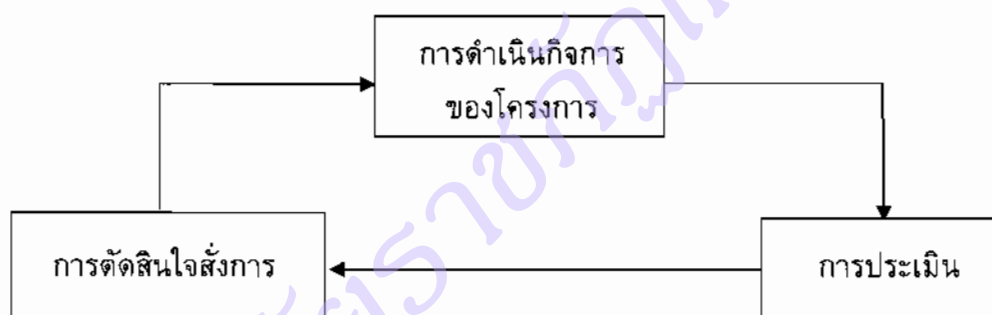
ลักษณะของการพัฒนาการทำงานของโครงการให้มีผลดียิ่งขึ้น

แนวคิดการประเมินที่นำเสนอโดยโปรวิสันั้นจะเห็นว่า มีความพยายามในการประยุกต์ทฤษฎีการประเมินรวมกันกับทฤษฎีการจัดการในการประเมินโครงการ โดยให้การประเมินดำเนินไปในลักษณะที่เป็นพลวัต (dynamics) ควบคู่ไปกับการดำเนินโครงการ นับว่าเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโครงการ และช่วยให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าจะต้องประสบความล้มเหลวอย่างน่าเสียดายเมื่อโครงการดำเนินไปแล้ว นอกจากนี้แนวคิดของโปรวิสัน มีจุดเน้นที่สำคัญของการประเมินก็คือ การหาความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องกันระหว่างมาตรฐานกับการปฏิบัติ โดยใช้การทำงานเป็นทีม และโดยใช้บทบาทของนักประเมินเป็นอิสระจากคณะผู้ดำเนินโครงการ ในขณะที่ผู้ดำเนินโครงการจะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการประเมิน ดังนั้นความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างคณะผู้ประเมินกับคณะผู้ปฏิบัติโครงการ จึงต้องมีความสัมพันธ์กันซึ่งนับเป็นเรื่องที่ยาก แต่ก็มีความสำคัญต่อการประเมิน ถ้าหากว่าสามารถดำเนินการไปตามกฎเกณฑ์หรือตามหลักฐานต่าง ๆ ได้โดยปราศจากความเอียงส่วนบุคคล และโดยใช้นักประเมินทำหน้าที่แต่เพียงการให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือช่วยกระตุ้นให้ผู้ดำเนินการได้ตัดสินใจดำเนินโครงการอย่างอิสระเท่านั้น การประเมินตามแนวคิดจะต้องอาศัยหลักการที่สนับสนุนส่งเสริมซึ่ง

กันและกัน และให้ความสำคัญต่อการพัฒนา โดยมีเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปรนัย และมีความเป็นไปได้ ควบคู่กันไป

9. แนวคิดและโมเดลชิปในการประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม

จำเนียร สุขหลาย, กรรณิการ์ แสนศักดิ์, นันทนา รัตนอาภา, และสุพักตร์ พิบูลย์ (2537, หน้า 205-217) และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 58) ได้กล่าวถึงโมเดล การประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม ดังนี้

ภาพ 7 โมเดลพื้นฐานของสต๊อฟเฟิลบีม

การประเมินตามโมเดลของสต๊อฟเฟิลบีม นั้น สามารถสรุปการประเมินเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนด หรือ ระบุและบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดสารสนเทศ เพื่อนำข้อเสนอฝ่ายบริหาร

สต๊อฟเฟิลบีมและคณะ ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (context evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการ และเหตุผลรวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นจะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (input evaluation : I) การประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อ

3.1 หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ

3.2 บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (product valuation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือ ปรับเปลี่ยนโครงการ

การจัดประเภทของการประเมินดังกล่าว แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุมกระบวนการทำงานในทุกๆ ขั้นตอน ตามแนวที่รู้จักกันดีในนามว่า "CIPP"

สิ่งที่ควบคู่กับการประเมินทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใด ๆ ซึ่งสามารถจะแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

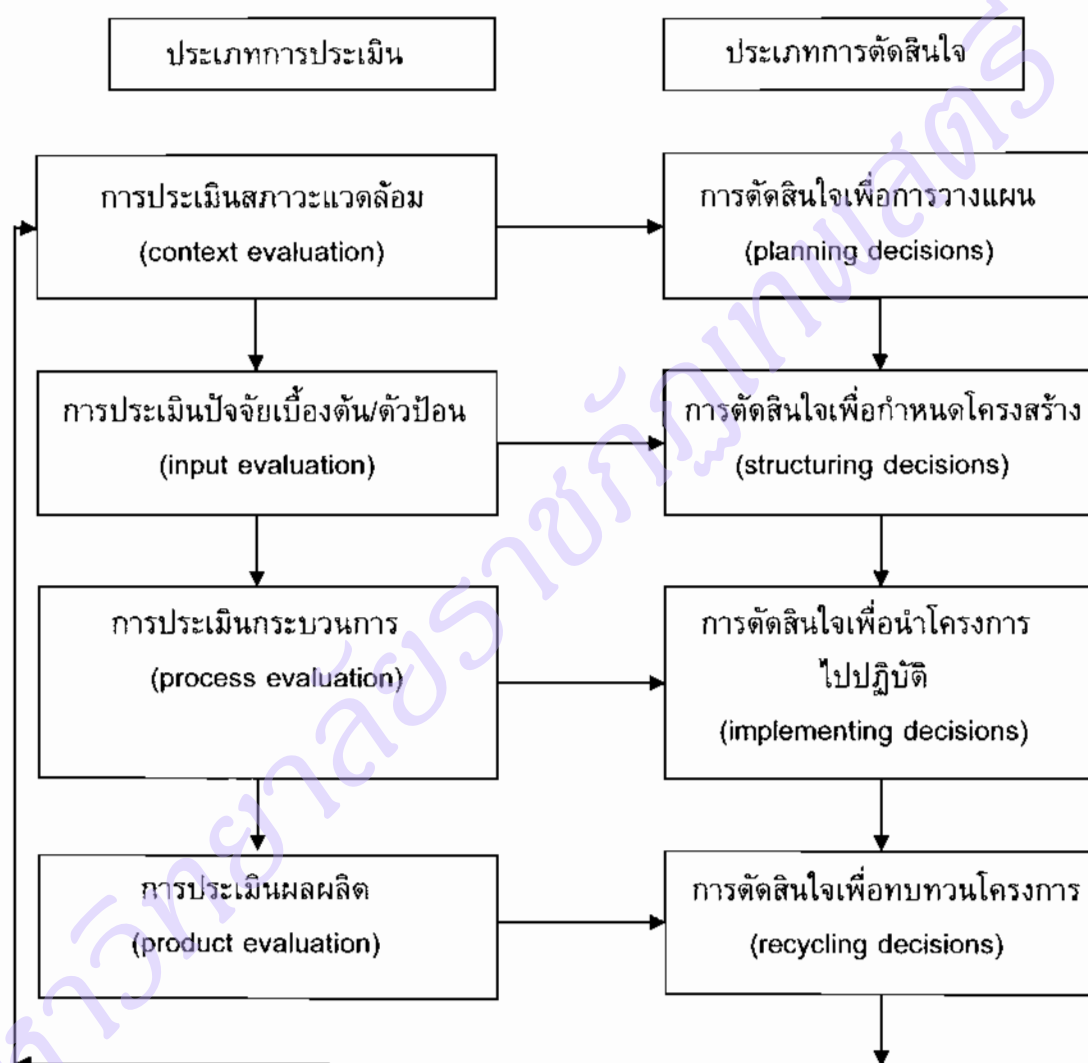
1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสภาวะแวดล้อม มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินตัวป้อน มีบทบาทสำคัญคือ การกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนการทำงานต่างๆ ของโครงการ

3. เป็นการตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญ คือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดีที่สุด

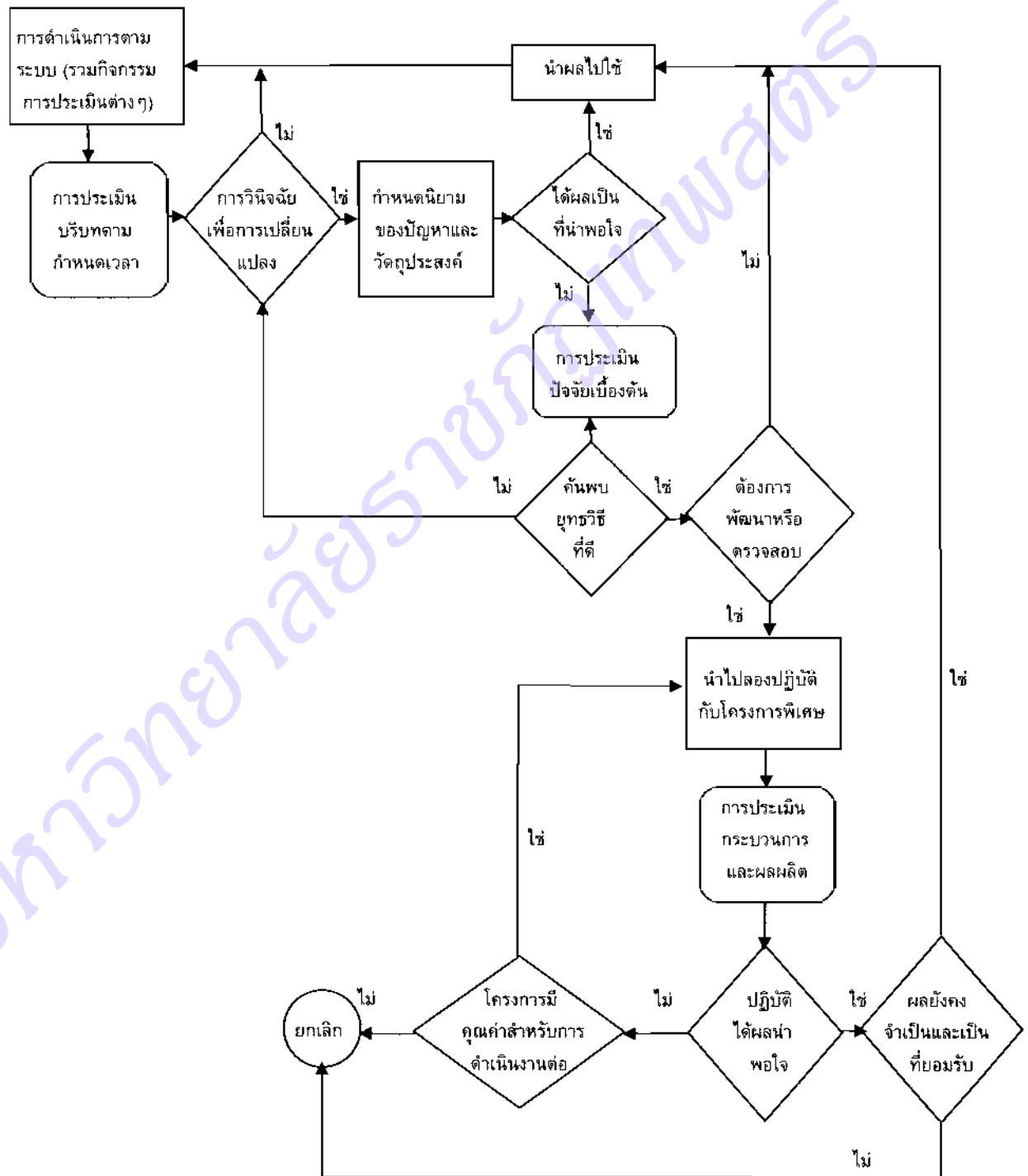
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้น มีบทบาทหลัก คือ การตัดสินใจที่เกี่ยวกับการยุบ เลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่สตัฟเฟิลบีม ได้เสนอมาแล้วนั้น ก็เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภทจะเห็นได้ชัดว่า การประเมินแต่ละประเภทดังกล่าว จะต้องเอื้ออำนวยต่อการนำไปตัดสินใจ ดังรูปแบบความสัมพันธ์ต่อไปนี้

ภาพ 8 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลของสตัฟเฟิลบีม

แนวคิดและรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม นับว่าเป็นต้นแบบของการประเมินอย่างมีระบบ ดังจะพิจารณาได้จากโมเดลการประเมินที่แสดงถึงการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงตัดสินใจผลทุกชั้นตอน เป็นกระบวนการประเมินที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

ภาพ 9 โมเดลชิปในการประเมินและปรับปรุงระบบ

การประเมินตามแนวคิดของสต๊อฟเฟิลเปียม เป็นการประเมินเพื่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เริ่มตั้งแต่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อการวางแผน การประเมินปัจจัยเบื้องต้น นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้าง การประเมินกระบวนการ นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงการปฏิบัติ การประเมินผลผลิต นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อ ทบทวนโครงการ

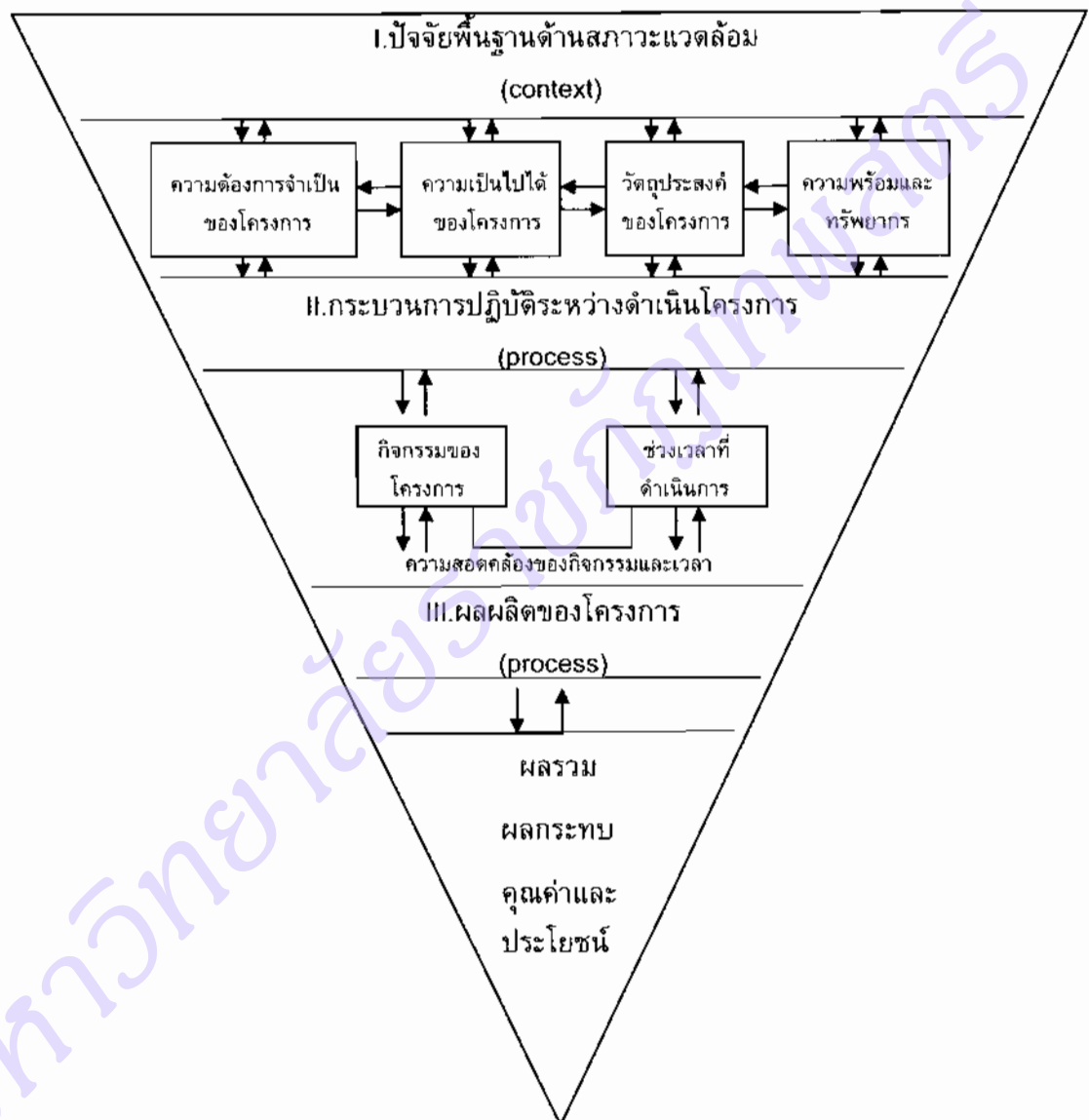
10. แนวคิดและรูปแบบของแบบจำลองการประเมินซีโป “CPO”

การประเมิน เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องของสังคม ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งอาจจะเป็นทรัพยากรความพร้อมกิจกรรม โครงการ และแผนปฏิบัติของหน่วยงาน สถาบัน/องค์กร หรือสังคม นั้น ๆ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งจะประเมินดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาสังคมโดยรวมด้วย

การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจความสำเร็จ รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้าง และการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ

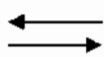
กิจกรรมการประเมินโครงการ จึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของโครงการตลอดจนกระบวนการที่ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ ภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 301-319) ได้พัฒนาเป็นรูปแบบหรือแบบจำลองของการประเมินโครงการขึ้น เป็นแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในประเทศไทยมากที่สุด

ภาพ 10 แบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model)

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ที่ใช้มีดังนี้

1. หมายถึง เส้นแบ่งระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งแยกกันไม่เด็ดขาด
2. หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละองค์ประกอบในลักษณะของการสื่อสารแบบสองทางอย่างครบวงจร
3. C หมายถึง context ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม
4. P หมายถึง process กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ
5. O หมายถึง outcome ผลผลิตของโครงการ

จากแบบจำลองข้างต้น จะเห็นได้ว่า การประเมินโครงการตามแนวคิดของ เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ ดำเนินโครงการเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น จะขอกล่าวถึงองค์ประกอบแต่ละส่วนพอสังเขปดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) หมายถึง บริบทต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด เช่น ปัจจัยทางการเมือง ทางสังคม ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัจจัยทางกายภาพและทางด้านจิตใจ เป็นต้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบทต่าง ๆ ของโครงการนั้น ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยพิจารณาถึง

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment) เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นหรือความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ (stakeholder) สำหรับในประเทศไทยมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องมาก นับตั้งแต่ความต้องการของโครงการ เช่น อาจเป็นโครงการเพื่อสนองนโยบายของพรรคการเมือง หรือเพื่อมุ่งการหาเสียงมากกว่าเป็นความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเพื่อสนองนโยบายของผู้บริหารหน่วยงาน เป็นต้น ในทางกลับกันถ้าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการจริง แต่ไปขัดกับผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจทำให้โครงการนั้นต้องหยุดชะงักหรือล้มเลิกได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน เช่น ไม่สนับสนุนโครงการ หรือไม่อำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการเท่าที่ควร เป็นต้น

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility) เพื่อให้ทราบโอกาสในการจัดทำโครงการต้องวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคหรือที่เป็นข้อจำกัดซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการ ทั้งนี้ เพื่อนำมาเสนอเป็นข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ในการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นเงื่อนไขบางประการอันจะนำไปสู่การยุติปัญหาในที่สุด โครงการต่าง ๆ มักจะมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องสูงมาก ประกอบกับรัฐบาลของไทยส่วนใหญ่จะเป็นรัฐบาลผสม และมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลค่อนข้างบ่อย เป็นผลทำให้แนวนโยบายบางอย่างของ

รัฐบาลต้องปรับตามไปด้วย จึงทำให้บางโครงการต้องมีการทบทวน และอาจด้วยปัจจัยทางการเมืองเท่านั้นที่ให้งานโครงการต้องหยุดชะงักหรือล้มเลิกได้

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ (objectives) ของโครงการ เพื่อระบุสิ่งที่ต้องการจะเกิดขึ้นจากโครงการ โดยพิจารณาถึงผลจากกิจกรรมของโครงการ ในสภาพความเป็นจริงบ่อยครั้งที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ จึงจำเป็นต้องแจ้งหรือชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและความร่วมมือที่จะได้รับ รวมทั้งให้ความสำคัญกับโครงการตามสภาพที่ควรจะเป็นด้วย

1.4 ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources) ในด้านต่าง ๆ เช่น เงินทุน หรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น ปัญหาเรื่องงบประมาณ อาจส่งผลถึงวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นเพราะปัจจัยทางการเมืองรวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องของความต้องการและความเป็นไปได้ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้การดำเนินโครงการล่าช้าและค่าใช้จ่ายอาจเพิ่มสูงขึ้นได้

จากที่กล่าวมาในเรื่องของสภาพแวดล้อมจะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการในประเทศไทย มักจะมีปัจจัยหรือเหตุผลทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่บ่อย ๆ นอกจากนั้นหน่วยงานในระดับนโยบายต่าง ๆ ก็มักขาดข้อมูลพื้นฐาน ไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม แล้วมักวางแผนไว้อย่างหลวม ๆ โดยอ้างว่าเพื่อความยืดหยุ่น ทำให้ไปสู่การปฏิบัติได้ยากหรือไม่ได้ผลเท่าที่ควร ส่วนเรื่องความเป็นไปได้ของโครงการ ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และความพร้อม ซึ่งรวมทั้งทรัพยากรในด้านต่าง ๆ นั้นเป็นปัจจัยทางสภาวะแวดล้อมที่สำคัญสำหรับการประเมิน ซึ่งผู้ประเมินโครงการต้องพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านี้ให้รอบคอบและครบถ้วนเช่นกันทั้งนี้เพื่อชี้ประเด็นปัญหา และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผลต่อไป

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) หมายถึง ขั้นตอนหรือกรรมวิธีที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบและครบวงจรในระหว่างดำเนินโครงการ กระบวนการดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไป ตามเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการ เทียนฉาย กิระนันท์ (2537, หน้า 1-2) และเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 310) เช่นโครงการทางธุรกิจมีเป้าหมายหลักก็คือ การแสวงหากำไรจากการดำเนินงานให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนโครงการทางการศึกษาของรัฐ เป้าหมายหลักก็คือปลูกฝังความรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งเด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไปโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาว โครงการประเภทนี้จะไม่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นหลัก เป็นต้น

ถึงแม้ว่ากระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการอาจจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการนั้น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่สำหรับการประเมินโครงการทั่วไป มีองค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษคือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา โดยพิจารณาถึง

2.1 กิจกรรม (activity) เพื่อให้ทราบว่า กิจกรรมนั้น ๆ มีความสอดคล้อง หรือตรงกับวัตถุประสงค์ ของโครงการหรือไม่ และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อยเพียงใด

2.2 ช่วงเวลา (timing) เพื่อให้ทราบว่าช่วงเวลาที่จะดำเนินโครงการทางด้านกิจกรรมนั้น ๆ มีความเหมาะสมเพียงไรมีข้อจำกัดประการใด และช่วงเวลาที่กำหนดไว้นั้น สามารถจะปรับเปลี่ยนไปจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด

การดำเนินโครงการทางด้านบริการสังคมในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งจะมีปัญหาเรื่องช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยเรื่องการเมืองรวมทั้งปัญหาทางระบบกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น โอกาสที่จะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องช่วงเวลาจึงเป็นไปได้ค่อนข้างมาก โครงการบางประเภทที่ต้องอาศัยเงื่อนไขของช่วงเวลาจึงประสบปัญหาได้ง่าย เช่น โครงการด้านเกษตรที่ต้องอาศัย ฤดูกาล หรือโครงการเร่งด่วนที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแต่ไม่ทันกับความต้องการ เช่นโครงการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย เป็นต้น

นอกจากปัญหาเรื่องการเมืองและระเบียบทางราชการแล้ว ยังมีปัญหาเรื่องความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ และลักษณะของโครงการที่จัดทำ บางโครงการมีหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกันหลายหน่วยงานหรือบางหน่วยงานมีนโยบายซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ทำให้ต้องจัดทำโครงการในลักษณะเดียวกัน สำหรับภาคเอกชนโดยทั่วไปจะมีความคล่องตัวสูง แต่ก็มักประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการอยู่ในวงแคบ

จากที่กล่าวมาในเรื่องกระบวนการนั้น จะเห็นว่า ช่วงเวลาเป็นปัจจัยสำคัญมากมีผลต่อการดำเนินโครงการในประเทศไทยทั้งทางด้านความสอดคล้องและความต่อเนื่องที่มีต่อกิจกรรมซึ่งกำหนดไว้ สำหรับในต่างประเทศปัญหาด้านความสอดคล้องและความต่อเนื่องมีอาจมีน้อย ดังนั้น ในแบบจำลองการประเมินที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ จึงได้เสนอปัจจัยทางด้านช่วงเวลาควบคู่กันไปกับกิจกรรมในส่วนของกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินโครงการในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

3. ผลผลิตของโครงการ (outcome) คำว่า “ผลผลิต” (product) นั้นมีความหมายครอบคลุมคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้ง 3 คำ ดังนี้ 1) ผลิตผล (product) 2) ผลลัพธ์ (output) 3) ผลผลิต (outcome) ด้วยเหตุนี้คำว่า ผลผลิตของโครงการ จึงหมายถึง ผลงานหรือผลที่ได้รับจากการกระทำกิจกรรมใด ๆ ของแต่ละโครงการ โดยสามารถแบ่งผลงานดังกล่าวเป็น 3 ประเภท คือ ผลรวม (overall) ผลกระทบ (impact) และคุณค่าหรือประโยชน์ (utility) ตามลำดับ

ในประเมินผลผลิตของโครงการใด ๆ ก็ตาม จึงเป็นการประเมินเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้น ๆ โดยพิจารณาถึง

3.1 ผลรวม เพื่อให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรมของโครงการทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

3.2 ผลกระทบ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น ๆ ทั้งโดยตรง และทางอ้อม รวมทั้งจากที่คาดหวังไว้และมีได้คาดหวังไว้ด้วย

3.3 คุณค่าหรือประโยชน์ เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าหรือความสำคัญของผลที่ได้จากการประเมิน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป

การประเมินผลผลิตของโครงการตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการประเมินผลรวมในลักษณะสรุป ซึ่งจะให้ผู้ประเมินได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริง และที่จำเป็นได้อย่างครบถ้วนแต่การประเมินผลทั้ง 3 ขั้นตอนที่เสนอมานั้น บางครั้งสามารถดำเนินการได้ยาก เพราะเหตุผลสำคัญบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลทางกฎระเบียบ และเงื่อนไขบางอย่าง เช่น เรื่องของเวลา งบประมาณ เป็นต้น ทำให้การประเมินโครงการในบางครั้งไม่สามารถครอบคลุมทุกขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นบางโครงการก็อาจประเมินเฉพาะผลผลิตที่เป็นผลรวมเท่านั้นหรือบางโครงการก็อาจจะมีการประเมินเฉพาะความรู้ทั่ว ๆ ไปของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการเท่านั้น อย่างไรก็ตามบางโครงการก็อาจมีการประเมินถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่สามารถคำนวณต้นทุนได้ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การประเมินผลผลิตของแต่ละโครงการ จึงต้องยืดหยุ่นไปตามสภาพที่เหมาะสมและตามความจำเป็นของแต่ละโครงการเป็นหลักเช่นกัน

สรุปภาพรวมแบบจำลองการประเมิน เป็นกรอบความคิดในการประเมินที่เสนอโดยนักประเมินต่าง ๆ ซึ่งมีมุมมองแตกต่างกัน โดยทั่วไปมักจะเป็นการเสนอแนะว่า ในการประเมินโครงการหรือโปรแกรมใด ๆ ควรทำการประเมินในประเด็นใดบ้าง อย่างไร การประเมินโครงการในทางปฏิบัติมีแนวทาง (approach) หลายแบบ แต่ละแบบมีความเหมาะสมกับสถานการณ์แตกต่างกัน ตามที่ผู้ประเมินได้กำหนดขึ้นกับวัตถุประสงค์ในการประเมินและสอดคล้องกับสภาพการณ์ นั้น ๆ อยู่ รวมทั้งพิจารณาเลือกใช้เกณฑ์ในการประเมินให้สอดคล้องกับบริบทและช่วยระยะเวลาที่ทำการประเมิน สำหรับการประเมินโครงการในครั้งนี้จะใช้แบบจำลองการประเมินของ เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 301-319) โดยพัฒนาแบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model) ที่มีความเหมาะสมกับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) และด้านผลผลิตของโครงการ (outcome) ว่ามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับใดประสบปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง เพื่อผลการประเมินจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

โครงการส่งเสริมการอ่าน

1. แนวคิดโรงเรียนส่งเสริมการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์การการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้นในสังคมไทย ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ใฝ่รู้สามารถแสวงหาความรู้ที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิต การทำงาน และการพัฒนาสติปัญญา มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าของภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ คุณลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะทักษะทางการอ่าน เพราะการอ่านการศึกษาค้นคว้าจะช่วยพัฒนาความคิดอย่างมีคุณค่าเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและส่วนรวมได้ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยเพื่อเป็นการรณรงค์เสริมสร้างนิสัยรักการอ่านแก่เยาวชนไทย งานห้องสมุดร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงเห็นสมควรจัดทำโครงการ “รักการอ่าน สานสู่ฝัน” เพื่อกระตุ้นให้โรงเรียน องค์การท้องถิ่นและบุคลากรทุกฝ่ายสนับสนุนการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่านเป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา

2. ประวัติความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ดำเนินงานโครงการปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เสด็จพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษาและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้ปี 2546 เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เสด็จพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน เน้นเด็กไทยเรียนรู้ ใฝ่เรียนตลอดชีวิต และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ จัดทำโครงการส่งเสริมการอ่านไว้ในแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547 และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2547-2549) ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งได้ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยแบ่งเป็นระดับประถมและมัธยมศึกษา ดังนี้

ระดับประถมศึกษา ได้จัดกิจกรรม วางทูลงานอ่านทุกคนการประกวดการอ่าน การเขียน การสวดมนต์ทุกเช้าก่อนเข้าชั้นเรียน ฝึกค้นหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ท่องสูตรคูณหลังเลิกเรียนทุกวัน ภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมคัดลายมือคำศัพท์ที่เรียน การประกวดเรียงความตามวันสำคัญ ประชาชนใช้เวลาว่างอ่านหนังสือเพิ่มพูนความรู้แก่ตนเอง อ่านนิทานแล้วสรุปเรื่องที่อ่าน อ่านคำยากและหาความหมายจากพจนานุกรม การประกวดการอ่านบทร้อยกรอง การอ่านข่าวตอนพักกลางวัน การค้นคว้าความรู้จากห้องสมุด โครงการฟ้อนน้อง ดีเจเที่ยงวัน โครงการยอดนักอ่าน และกิจกรรมวาดภาพประกอบ

ระดับมัธยมศึกษา จัดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กิจกรรมยามเช้า เช่น พิธีการปฐนา คำท่าย สำนวนไทย คติธรรมความเชื่อ โครงการยอดนักอ่าน โครงการวางทุกงานอ่านทุกคน การประกวดหนังสือเล่มโปรด โครงการแฟนพันธุ์แท้สารานุกรมไทย การให้บริการห้องสมุดโรงเรียน การทดสอบความรู้ภาษาไทย จัดมุมหนังสือในห้องเรียน และกิจกรรมการค้นคว้าแหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต

3. นโยบายและหลักการ

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากการอ่าน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนไทย ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 1) ได้มีนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะการอ่าน เป็นวัฒนธรรมในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการแข่งขัน การอ่านจึงเป็นวิธีที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ใช้การอ่านเป็นวิถีแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึกและแรงจูงใจให้นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญของการอ่าน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง หลากหลาย และสม่ำเสมอ
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

จากแนวนโยบาย 4 ข้อ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้ดำเนินการ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน เห็นความสำคัญของการอ่าน โดยรณรงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เข้ามาส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในส่วนของโรงเรียนให้ถือปฏิบัติและดำเนินการ ดังนี้

1. ประสานงานกับบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
2. สรรหาแหล่งทรัพยากรทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น จัดหาวิทยากรมาพัฒนาความรู้ครูและบุคลากร รับบริจาคหนังสือ ระดมทุนสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ฯลฯ
3. จัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4. จัดและพัฒนามุมหนังสือ หรือห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต
5. จัดกิจกรรมห้องสมุดทั้งในและนอกห้องสมุดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฯลฯ
6. จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน
7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน
8. จัดทำโครงการ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
9. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย โดยให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

สำหรับการบริหารโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยปัจจัยการบริหาร 4 ประการ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ หรือที่เรียกว่า ปัจจัยการบริหาร 4M's (man, money, material, management) ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร มาในอดีตจนถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารหรือเรียกกันว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากปัจจัยการบริหาร 4 ประการ ดังกล่าวแล้ว อาจจะยังไม่เพียงพอหรือทันกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก การบริหารในปัจจุบันและอนาคต จำเป็นจะต้องเพิ่มปัจจัยเพื่อการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นั่นคือเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งถือว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือไปสู่เป้าหมาย อันเป็นทิศทางที่พึงประสงค์ขององค์กรทุกระดับ (สุรพล พุฒคำ, 2548, หน้า 176)

การบริหารในฐานะที่เป็นวิชาการสาขาหนึ่ง มีลักษณะเป็นศาสตร์โดย สมบูรณ์เช่นเดียวกับ ศาสตร์สาขาอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้เป็นระบบของการศึกษา มีองค์แห่งความรู้ หลักการ และทฤษฎี ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า เชิงวิทยาศาสตร์ การบริหารจึงเป็นสิ่งที่นำมาศึกษาเล่าเรียนกันได้โดยนำไปประยุกต์ใช้ สู่การปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และบุคลิกภาพส่วนตัว ของผู้บริหาร แต่ละคน (วิจิตร ศรีอำน, และทองอินทร์ วงศ์โสธร, 2536, หน้า 19)

จากภารกิจงาน ที่โรงเรียนดำเนินการนั้น ผู้บริหารใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงใช้หลักการบริหารสมัยใหม่ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำงานในองค์กรให้บรรลุผลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันหมายถึงความถึงการจัดโครงสร้างและการควบคุมให้มีการบริหารให้บรรลุผลโดยใช้ทรัพยากรประหยัดที่สุด ในการจัดโครงสร้างดังกล่าวสิ่งที่สำคัญคือ บทบาทของผู้บริหารในการวินิจฉัยตัดสินใจ และในการประสานงาน หลักการนี้สะท้อนออกมาในทฤษฎีหลักบริหารที่สรุปกันย่อ ๆ ว่า โปสคอรบ "POSDCoRB" (สุรพล พุฒคำ, 2548, หน้า 28) ซึ่งประกอบด้วยการบริหาร 7 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (planning : P) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบางสิ่งบางอย่างตลอดทั้งวิธีการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ เป็นกิจกรรมที่พยายามจะทำนายและชี้แนะการดำเนินการในอนาคตให้แก่องค์กร

2. การจัดการ (organizing : O) เป็นการจัดการที่ให้ความสำคัญกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ โดยการแบ่งงานออกเป็นงานย่อย แล้วจัดเป็นหมวดหมู่หรือกลุ่มงาน การอธิบายขอบเขตภาระงานของแต่ละกลุ่มงาน และการประสานงานในแต่ละกลุ่มงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้

3. การบริหารบุคคล (staffing : S) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั้งหมด อันได้แก่ การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาคณะทำงาน รวมทั้งการบำรุงรักษาเงื่อนไขการทำงานเพื่อให้บุคคลเกิดความพึงพอใจด้วย

4. การสั่งการ (directing : D) เป็นการนำในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับพนักงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งได้จากการติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจลงมือปฏิบัติงานและการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม

5. การประสานงาน (coordinating : Co) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมที่จะผูกมัดส่วนต่าง ๆ ในทุกระดับขององค์กรให้ดำเนินการจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

6. การรายงานผล (reporting : R) เป็นการเสนอหลักฐานความเจริญก้าวหน้าโดยใช้วิธีการบันทึก การวิจัย และติดตามตรวจสอบ เพื่อเป็นหลักประกันว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ มีความถูกต้องในการดำเนินงาน และดำรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบในการเสนอข้อมูลข่าวสารของผู้นำ

7. การเงินงบประมาณ (budgeting : B) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณ ซึ่งก็รวมถึงการวางแผนการเงินการคลัง การบัญชี และการควบคุม

จากสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันมีลักษณะเป็นแผนงานโครงการต่าง ๆ ประกอบเข้าด้วยกัน จึงมีความจำเป็นต้องใช้การประเมินเพื่อตรวจสอบผลที่ได้จากโครงการเหล่านั้น ทำให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ผลที่ได้จากการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การขยายขอบเขต หรือยุติโครงการโดยอาจเป็นการกระทำเพื่อกรณีใดกรณีหนึ่งหรือทุกกรณีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ผลการประเมินนั้น

สาเหตุที่เราต้องทำการประเมินเป็นเพราะเราอยากทราบว่าสิ่งที่เราดำเนินการไปมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด และเมื่อดำเนินการไปแล้วพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังหรือไม่ ตอบสนองความต้องการเพียงใดควรดำเนินการต่อไปหรือควรปรับปรุง หรือควรยุติโดยล้มเลิกโครงการนั้นเสีย ซึ่งเท่ากับเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่กำลังจะดำเนินการหรือดำเนินการไปแล้ว นอกจากการประเมินมีผลทางตรงต่อความสำเร็จของแผนงานโครงการต่าง ๆ ยังส่งผลทางอ้อมหากการประเมินมีคุณภาพ ก็จะทำให้การบริหารงานตามแผนที่กำหนดมีคุณภาพไปด้วย แต่

ถ้าการประเมินไม่มีคุณภาพไม่ว่าเนื่องจากวิธีการประเมิน หรือความบกพร่องของผู้ประเมินนอกจากจะไม่ได้ประโยชน์ต่อการบริหารยังก่อให้เกิดผลเสียต่อแผนงานที่กำหนดไว้อีกด้วย

4. องค์ประกอบสำคัญของโครงการส่งเสริมการอ่าน

4.1 บุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนานิสัยรักการอ่าน โดยครูจะต้องจัด กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการมอบหมายงานให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูบรรณารักษ์ มีหน้าที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ส่วนนักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นอกจากนี้บุคลากรในชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการดำเนินการ พัฒนาการอ่านของนักเรียนด้วย

4.2 ทรัพยากร หมายถึง สื่อต่าง ๆ ทั้งสิ่งพิมพ์และเทคโนโลยี ต้องมีจำนวนเพียงพอ แก่การศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4.3 กิจกรรม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหลากหลายทั้งในเวลา และนอกเวลาเรียน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4.4 สถานที่ มีห้องสมุดโรงเรียนแหล่งรวบรวมวัสดุ สารนิเทศและใช้บริเวณอื่น ๆ ใน โรงเรียนให้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความเหมาะสม

5. วิธีดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน

5.1 จัดห้องสมุด

จัดให้มีระบบตามเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดโรงเรียน เพื่อให้ห้องสมุดโรงเรียน เป็นแหล่งวิชาการที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน และการสร้างนิสัยรักการอ่าน โดยมีการจัดวัสดุสารนิเทศ (วัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์) ไว้อย่างเป็นระบบให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและ พัฒนาการเรียนการสอน

5.2 จัดให้มีการสอนวิธีการใช้ห้องสมุด

การสอนการใช้ห้องสมุด อาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. สอนแบบเป็นทางการ โดยโรงเรียนจัดชั่วโมงสอนวิชาการใช้ห้องสมุดไว้ใน ตารางสอนของนักเรียนทุกชั้น

2. สอนแบบไม่เป็นทางการ สามารถทำได้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุมนิเทศ การประชุมนักเรียน การสอนวิชาการใช้ห้องสมุดจะเป็นการปูพื้นฐานให้นักเรียนตระหนักถึง ความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด มีทักษะการใช้ห้องสมุดเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตลอดจนสร้างนิสัยรักการอ่าน

5.3 จัดให้มีการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน

ครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ควรร่วมมือกันในการสอนเพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า โดยครูผู้สอนจัดทำแผนการสอน ซึ่งกำหนดจุดประสงค์รายวิชาที่จะใช้ห้องสมุด กำหนดเนื้อหาที่จะนักเรียนค้นคว้า กำหนดเวลา จำนวนคาบที่จะเข้าศึกษาค้นคว้า กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา กำหนดวัสดุสารนิเทศที่จะให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า จัดทำใบงานให้นักเรียน และประสานงานกับครูบรรณารักษ์ให้เตรียมสถานที่และวัสดุสารนิเทศสำหรับการค้นคว้าไว้ให้พร้อม

5.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนสร้างนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะประสบความสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กในแต่ละวัย และผู้จัดกิจกรรมจะต้องนำกิจกรรมนั้นไปสู่การอ่านเสมอ ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น การเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากหนังสือ นิทรรศการหนังสือ การเล่าเรื่องจากหนังสือ นิทรรศการหนังสือ ค่ายการอ่าน การอ่านหนังสือให้ฟัง โครงการยอดนักอ่าน แนะนำหนังสืออ่านห้องสมุดยืมอ่าน ภาษาไทยสัปดาห์ละคำ กระเช้าหนังสือ ระเบียบความรู้ ห้องสมุดเคลื่อนที่ จัดบอร์ดพัฒนาการอ่าน เป็นต้น

5.5 จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการ

การประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนรักการอ่าน หมายถึง การประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติตามโครงการที่กำหนดไว้ ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนสำคัญ เนื่องจากเป็นการตรวจสอบว่าโครงการหรือกิจกรรมที่จัดเพื่อส่งเสริมการอ่านนั้นประสบผลสำเร็จในระดับใด มีอุปสรรคปัญหาใดบ้าง และจะต้องแก้ไขอย่างไรถึงจะบรรลุเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรมได้

การประเมินผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. การประเมินผลภายใน

เป็นการประเมินผลโดยบุคลากรที่ดำเนินงานในโรงเรียนรักการอ่าน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการบริหารห้องสมุด และคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน โดยประเมินผลก่อนการวางแผนงาน ประเมินผลขณะดำเนินงาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านมาครบในรอบปีการศึกษาแล้วได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

2. การประเมินผลภายนอก

เป็นการประเมินผลโดยบุคลากรภายนอกโรงเรียนรักการอ่านอาจจะเป็นศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียน หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนรักการอ่าน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ คือ

2.1 ประเมินผลขณะดำเนินงาน เป็นการนิเทศติดตามผลขณะดำเนินงาน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ไขเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานในระยะต่อไป

2.2 การประเมินผลในรอบปีการศึกษา เป็นการประเมินเพื่อสรุปการดำเนินงานในรอบปีการศึกษาว่ามีความก้าวหน้าเพียงใด การประเมินผลทั้งภายในและภายนอก ควรมีการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ คือ ช่วยให้การวางแผนและการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายโครงการ วิธีการประเมินผลมีหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดสอบ เป็นต้น

6. ขอบเขตการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน

ขอบเขตการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน เป็นการประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการอ่าน มีขอบเขตการประเมิน 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้

6.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ประกอบด้วย

- 1) ความต้องการจำเป็นโครงการ
- 2) ความเป็นไปได้ของโครงการ
- 3) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 4) ความพร้อมและทรัพยากร

6.2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ประกอบด้วย

- 1) กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ
- 2) ช่วงเวลาการดำเนินการ

6.3 ผลผลิตของโครงการ ได้แก่ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาเฉพาะผลรวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษายังมีจำนวนน้อยแต่ได้ค้นคว้าจากรายงานการวิจัยที่ใกล้เคียง เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการ การประเมินโครงการรักการอ่าน และ การประเมินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน เป็นต้น รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

บังเอิญ ถนนทอง (2545, หน้า 108-114) ได้ทำการประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับทหารกองประจำการจังหวัดลพบุรี พบว่า การศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาชาติ ถ้าไม่ได้รับการศึกษา ทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่ก้าวหน้าภายหลังปลดประจำการและขาดความรู้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้นกองทัพบกจึงกำหนดให้ทุกหน่วยที่ได้รับทหารกองประจำการเข้ามารับราชการ จัดโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา การฝึกวิชาชีพ และสวัสดิการด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไป เพื่อช่วยให้การพัฒนาบุคลากรที่ได้เสียสละเข้ามารับใช้ชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีปัญหาที่ขาดงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนยังขาดความต่อเนื่อง

เจริญ เสนาวงศ์ (2546, หน้า 72-81) ได้ทำการประเมินโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สหวิทยาเขตนิคมคำสร้อยจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมน้อยมาก สำหรับด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม หลังจากเสร็จโครงการนักเรียนส่วนมาก มีวุฒิภาวะด้านจิตใจที่ดีขึ้น อารมณ์แจ่มใส ห่างไกลยาเสพติด นักเรียนได้มีเพื่อนใหม่ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับเพื่อนใหม่ ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความสามัคคีและความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณตลอดทั้งได้ข้อคิดในการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สมบัติ ดีกประโคน (2546, หน้า 76-87) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ ว025 เรื่อง ฟิสิกส์นิวเคลียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจันทบุรีเบกษานุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้มัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียนมีความเป็นกันเอง เนื้อหาในการเรียนการสอนน่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนส่งผลให้มีผลการเรียนที่สูงขึ้น

สุกัญญา ครุรินทร์ (2546, หน้า 80-89) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหินกองวิทยาคาร อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนโดยใช้แบบฝึก พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน กับเพื่อน ๆ และกับครูผู้สอน นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับการร่วมกิจกรรม ที่ครูให้ความสำคัญกับตนเองและมีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนไม่เบื่อ นักเรียนได้ฝึกโดยใช้แบบฝึกที่หลากหลาย จึงเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข และส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

กัญญา ทาสระคุ (2546, หน้า 75- 85) ได้ทำการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนบ้านคำพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับนิเทศภายในโรงเรียนบ้านคำพระในด้านบุคลากร แผนปฏิบัติงานนิเทศและงบประมาณ โดยบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติในการนิเทศภายใน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน มีงบประมาณที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม โรงเรียนมีแนวการดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม ผู้บริหารและคณะครูเกิดความรู้ใหม่ร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาระบบการนิเทศให้ดียิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาในด้านการเรียนการสอนของโรงเรียน

สุนทราภรณ์ ธรรมวิเศษ (2547, หน้า 78 – 87) ได้ทำการประเมินโครงการรักการอ่าน โรงเรียนบ้านจอก(ประชาสรรค์) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การดำเนินงานมีการวางแผน การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการร่วมกันวางแผนระหว่างครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประชุมคณะกรรมการดำเนินงานทุกเดือน มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าใจกิจกรรม และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำป้ายนิเทศและได้ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ผู้รับผิดชอบโครงการมีการประสานงาน การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีนิสัยรักการอ่าน อ่านคล่อง เขียนคล่อง รู้จักใช้เวลาว่างในและนอกสถานศึกษา รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สถิติการใช้ห้องสมุดของนักเรียนเพิ่มขึ้น

บุญส่ง เสาศิริ (2547, หน้า 78-85) ได้ทำการประเมินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 กลุ่มวังหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่าความพร้อมด้านปัจจัยการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีแผนปฏิบัติงานในการจัดอบรมที่ชัดเจน บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติในการดำเนินการอบรมครั้งนี้เป็นอย่างดี มีจำนวนบุคลากรดำเนินงานเพียงพอ มีงบประมาณค่าใช้จ่ายเพียงพอ และสถานที่มีความเพียงพอต่อผู้เข้ารับการอบรม ผลการประเมินกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมาก มีการชี้แจงแผนให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในหน้าที่และแนวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปตามแผนที่กำหนดไว้ มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ดำเนินการอย่างชัดเจน มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในขั้นตอนดำเนินงาน ผลการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงาน มีความเหมาะสมในระดับมาก มีการนำความรู้และประสบการณ์การวิจัยที่ได้รับจากการอบรมไปพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

จิรศักดิ์ จันทรรักษ์ (2547, หน้า 76-84) ได้ทำการประเมินโครงการฝึกอบรมพัฒนาครูเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดุม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจ มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติในการจัดการฝึกอบรม มีความรู้ความสามารถในการจัดการฝึกอบรม มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีแผนวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้

ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ มีการวางแผนการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจในแผนตรงกัน ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านผลสำเร็จของการดำเนินงานประสบผลสำเร็จในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ความพึงพอใจในการจัดการฝึกอบรมและการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

ศิริพงษ์ ประดับเพชร (2548, หน้า 77-85) ได้ทำการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนกาบเชิงมิตรภาพที่ 190 อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ความพร้อมด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติในการจัดฝึกอบรม กระบวนการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ผลสำเร็จของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จตามเป้า

สุนันtha มั่นเศรษฐวิทย์ (2548, หน้า 117) ได้ศึกษาเทคนิควิจัยทางด้านการอ่าน เป็น การศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา กระบวนการ กิจกรรม สื่อ ตลอดจนเครื่องมือวัดผลทางการอ่าน ผู้ที่ใช้การอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันมักจะพบปัญหา เช่นครุมีปัญหากับการสอน กิจกรรม สื่อ และการวัดผลการอ่าน ส่วนนักเรียนมีปัญหากับด้านความพร้อม ผลสัมฤทธิ์ เจตคติ และความสนใจ ผู้บริหารมีปัญหากับการสนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วน บุคคลทั่วไปมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านไม่ออก อ่านช้า อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาน่าจะนำมาศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

คัมรา (Kamra, 1977, p. 36) ได้ทำการศึกษาประเมินผลการใช้สื่อการสอนใหม่ ๆ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในเมืองและชนบท พร้อมทั้งทำการสัมภาษณ์และสังเกต การใช้สื่อการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนไม่ค่อยใช้วิทยุกระจายเสียงและวิทยุเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เพราะครูประสบปัญหา ในด้านการจัดตารางเรียน เนื้อหา ตลอดจนการขาดแคลนเครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ในชั้นเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดสื่อการสอนประเภทโสตทัศนวัสดุ และนักเรียนที่เรียนในชั้นที่ใช้สื่อเหล่านี้ มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นที่ไม่ได้ใช้สื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ คัมเบอร์และคีฟ (Cumber & Keeves) ก็ได้ทำการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 23 ประเทศ พบว่า การดูโทรทัศน์รวมทั้ง การมีชั่วโมงในการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อความเพลิดเพลิน ก็เป็นสิ่งที่มียุทธิต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นอย่างมาก

เวสเธิร์น (Western, 1980, pp. 395 - 436) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้นิทานจากชุมชนต่าง ๆ เป็นสื่อการอ่านและการเขียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งกลุ่ม ที่อ่านนิทานพื้นบ้านจากหมู่บ้านของนักเรียน กับกลุ่มที่อ่านนิทานพื้นบ้านจากแหล่งอื่นที่

ไม่ได้มาจากหมู่บ้านของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า นิทานพื้นบ้านช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่าน - เขียนสูงขึ้น นิทานพื้นบ้านช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย โดยเฉพาะกลุ่มที่อ่านนิทานพื้นบ้านจากแหล่งที่อื่นที่ไม่ได้มาจากหมู่บ้านของนักเรียน นักเรียนจะได้รับความสนุกสนานมากเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียน ระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน แต่จากผลการตอบแบบสอบถามปรากฏว่า นักเรียนชอบอ่านนิทานพื้นบ้านที่มาจากหมู่บ้านอื่น ๆ มากกว่าหมู่บ้านของตนเอง

แอนเน่ (Anne, 1981, p. 2) ได้ศึกษาการประเมินระบบ กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาออกระบบโรงเรียนของประเทศไทย พบว่า ข้อมูลด้านการศึกษาทั้งปวงถูกส่งมาจากส่วนกลาง คือ กรมการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบของโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะกระจายพัฒนาไปสู่ท้องถิ่นผ่าน 4 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค 12 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กับ 1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยใช้งบประมาณสนับสนุนจากธนาคารโลก เป็นโครงการที่มีความสำคัญยิ่ง ในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้รับความรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยมีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ด้านการศึกษาถึงท้องถิ่น

คัทตันและซาร์วาด (Cotton, & Sarvad, 1983, p. 42) ศึกษารายงานการวิจัยจำนวน 7 เรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูใหญ่ที่มีประสิทธิผล พบว่า ในโรงเรียนที่มีครูใหญ่แสดงบทบาทการเป็นนักพัฒนาการเรียนการสอนที่เข้มแข็ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะสูงตามไปด้วย ผู้วิจัยเรื่องนี้ได้สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลมักมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ 1) สื่อสารกับผู้ร่วมงานทุกคนอย่างชัดเจนว่าผู้บริหารตั้งความหวังไว้สูง 2) สื่อสารกับความคาดหวังสูง โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน และ 3) สังเกตการณ์สอนตามห้องเรียนบ่อยๆ

ฮอลล์ (Hall, 1986, p. 51) ทำการวิจัยเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีความแตกต่างด้านเศรษฐกิจและสังคมในรัฐ seattle สหรัฐอเมริกา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงสถิติระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกับการรับรู้พฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้รับความยืนยันว่าเป็นจริงมากขึ้นเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำและงานวิจัยนี้สรุปว่า ในโรงเรียนที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง จะมีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ

โทมัส (Thomas, 1986, p. 24) ทำการศึกษาวิจัยเพื่อสังเกตการณ์ ทำงานของครูใหญ่ในโรงเรียน 8 แห่งในรัฐ colorado สหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยได้สรุปว่า ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารทำงานใกล้ชิดกับครูเสมือนเป็นเพื่อนร่วมงานและจัดให้มีการฝึกปฏิบัติการสอนเพื่อวิเคราะห์ผลร่วมกัน นักวิจัยสังเกตเห็นว่าในโรงเรียนแห่งหนึ่งครูใหญ่เข้าสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนบ่อยมาก ทำให้เกิดความตื่นตัวและมีความกระตือรือร้นในการใช้สติปัญญา สิ่งเหล่านี้ได้ถูกบูรณาการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานในแต่ละวันและมีผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน จึงยากที่จะสังเกตว่าการปฏิบัติดังกล่าวสามารถส่งผลให้การสอนของครูล้มเหลวได้หรือไม่ อย่างไร

แอนดิว (Andrew, 1987, p. 9) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเป็นผู้นำของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พบว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในผลการสอบวัดความรู้ของนักเรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร

นียูแมน (Neuman, 1989, pp. 38-47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการจับใจความการเล่าเรื่องของเด็กที่ใช้สื่อในการรับรู้ต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการจับใจความของเด็กโดยใช้วิธีการเล่าเรื่องจากการดูโทรทัศน์กับการฟังนิทานจากครู กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่เรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้นจำนวน 60 คน แบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยกลุ่มที่ 1 ให้ดูโทรทัศน์ กลุ่มที่ 2 ฟังนิทานจากครู ต่อจากนั้นจึงให้เด็กเล่าเรื่องจากการดูโทรทัศน์และจากการฟัง ได้ทำการทดลองโดยทดสอบก่อนเรียนและทดลองใช้สื่อทั้ง 2 แบบ ใช้เวลาทดลอง 1 ภาคการศึกษา แล้วจึงทดสอบหลังเรียน ผลการทดลองปรากฏว่า การจับใจความจากการรับรู้โดยใช้สื่อที่เป็นโทรทัศน์กับสื่อที่เป็นหนังสือนิทาน ไม่มีความแตกต่างกัน สื่อทั้งสองประเภทให้ผลดีใกล้เคียงกัน แต่คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

แอมบัสเตอร์ (Ambuster, 1989, pp. 130-137) ได้เสนอวิธีสอนอ่าน - เขียน โดยใช้เรื่องที่มีโครงสร้างต่างกัน คำว่า "โครงสร้าง" หมายถึง กรอบของแนวคิดเพื่อใช้กำหนดบทบาทของการดำเนินเรื่องราว วิธีการดำเนินการ คือ ให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เมื่ออ่านจบให้ค้นคว้าปัญหาที่เกิดขึ้น และวิธีการแก้ปัญหา โดยให้เขียนคำตอบลงในกระดาษที่แจกให้

ซิป (Sipe, 1993, pp. 18-26) ได้เสนอวิธีสอนอ่าน - เขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ให้เปลี่ยนรูปจากการอ่านสู่การเขียน ขั้นแรกเป็นขั้นที่แนะนำวิธีการอ่าน การกวาดสายตา และการเคลื่อนสายตา ขั้นต่อไปจึงแจกสื่อการอ่านให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียด ขั้นที่สามจึงให้ช่วยกันเล่าเรื่องและสรุปเรื่อง ขั้นที่สี่ให้นักเรียนช่วยกันเปลี่ยนเหตุการณ์สภาพแวดล้อม และลักษณะของตัวละคร ตามที่เห็นว่าเหมาะสมช่วยกันเขียนแผนภูมิแสดงการเปลี่ยนรูปไว้บนกระดานดำ ขั้นสุดท้ายจึงให้นักเรียนเขียนเป็นนิทาน เรื่องใหม่ตามที่ได้เปลี่ยนรูปไว้แล้วแลกเปลี่ยนกันอ่าน ให้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของแต่ละคน การสอนโดยวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

บราอัม (Braam, 1993 pp. 247-254) ได้ทำการศึกษาอัตราเร็วในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1,000 คน ซึ่งนักเรียนมีความสามารถในการอ่านระดับต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือพัฒนาอัตราเร็วในการอ่านทำการฝึกเป็นระยะเวลา 6 เดือน ต่อจากนั้น จึงทำการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีอัตราเร็วในการอ่านคิดเป็นจำนวนคำเพิ่มขึ้น และคะแนนหลังเรียนสูงเกินร้อยละ 50 ของคะแนนเดิม และพบข้อบกพร่องของงานวิจัย คือ ไม่ได้ทำการทดสอบก่อนเรียน ทำให้ผู้วิจัยไม่รู้ว่าความก้าวหน้าของคะแนนและเวลาที่ใช้อ่าน และอีกประการหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีความสามารถในการอ่านคล่องกันไม่ได้ระบุอยู่ในระดับใด

จึงอาจมีผลต่อการอ่าน และยังมีตัวแปรแฝงเข้ามาเกี่ยวข้องคือ ความสนใจและเจตคติในการอ่านซึ่งจะทำให้มีผลต่อคะแนนและอัตราเร็วในการอ่านด้วย นอกจากนี้ยังไม่มีกลุ่มควบคุมเปรียบเทียบ

ฟlood, เจนเซน, แลปปี้ และ สไควร์ (Flood, Jensen, Lapp & Squire, 1995, pp. 118-125) ได้กล่าวถึงงานวิจัยทางการอ่าน จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งได้แก่ ครู นักเรียน ตลอดจนผู้ที่อยู่ในแวดวงของการเรียนการสอนอ่านได้เข้าใจและนำกระบวนการพื้นฐานที่บุคคลควรนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในยุคข้อมูลข่าวสารนั้นมี 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ถอดรหัส (access) เป็นขั้นที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้วยการค้นหาแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น เมื่อได้มาแล้วจึงจัดแยกข้อมูลให้เป็นระเบียบ แยกเป็นหมู่พวก เพื่อสะดวกต่อการดึงหรือนำออกมาใช้เมื่อมีความจำเป็น

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ (analyze) เป็นขั้นที่แยกเหตุและผลออกจากกัน ค้นหาจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารหรือผู้เขียนได้ และบอกประโยชน์ที่จะได้รับได้เช่นเดียวกัน

ขั้นที่ 3 ประเมินค่า (evaluate) ในขั้นนี้จะเป็นการประเมินคุณค่าที่ปรากฏอยู่ในสาร ความซาบซึ้งและจริยธรรมที่มีอยู่ในสาร

ขั้นที่ 4 สื่อสาร (communicate) เป็นขั้นตอนการรับสารได้ถูกต้องจากการอ่านใช้เวลารวดเร็วต่อการรับสาร จะรับได้จำนวนมากจัดลำดับความคิดของสารที่ได้รับถูกต้อง โดยไม่ขาดประเด็นสำคัญ

ฮาร์วิส (Harris, 1982 , p. 48) ได้ให้ความสำคัญของการอ่าน และการเขียนว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับนักเรียนนิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป เป็นทักษะที่ต้องใช้พัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ การอ่านเป็นกระบวนการรับสารโดยสายตาจะรับรู้ตัวอักษร แล้วส่งไปให้สมองแปลความ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นกระบวนการกลไกที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการทำงานระหว่างตา กับสมอง

สำหรับการเขียน เป็นกระบวนการส่งสารซึ่งผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ความคิดของตนออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ถ้าผู้เขียนมีความสามารถในการส่งสารมากกว่าการรับสารของผู้อ่าน แสดงว่าสารอาจยากเกินไปจนผู้อ่าน อ่านแล้วไม่เข้าใจ ตรงกันข้ามถ้าผู้อ่านมีความสามารถในการรับสารมากกว่าการส่งสารของผู้เขียน แสดงว่า สารอาจง่ายเกินไปสำหรับผู้อ่าน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการอ่าน จะศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนที่กำลังศึกษา ส่วนผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context)

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment) พบว่าผู้บริหาร

สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน เห็นด้วยในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและมีนิสัยรักการอ่าน และยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility) พบว่าโรงเรียนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านได้พอใช้ เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมตามองค์ประกอบของโครงการโรงเรียนส่งเสริมการอ่านทำให้จัดกิจกรรมได้ไม่ครอบคลุม ด้านบริหารจัดการพบว่า มีการวางแผนได้เป็นอย่างดี

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ (objective) พบว่าการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ให้โรงเรียนได้จัดส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียนเท่าที่ควร

1.4 ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources) พบว่าโรงเรียนยังขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียน เช่น หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์และเทคโนโลยี

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) ประกอบด้วย

กิจกรรม (activity) และช่วงเวลา (timing) พบว่ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน มีการประชุมคณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่ขาดการประเมินโครงการที่เป็นระบบ

3. ผลผลิต (outcome) ที่เป็นผลทางตรงที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมตามโครงการ พบว่า โครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาผลการเรียนของนักเรียนได้ในระดับหนึ่ง และควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมานี้พบว่า โครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ปัจจุบันยังมีปัญหา โดยเฉพาะ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ขาดประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดงบประมาณและการสนับสนุน ตลอดจนเกณฑ์การประเมินโครงการที่ยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยเลือกใช้แบบจำลองการประเมินของ เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี ที่พัฒนาแบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model) มีความเหมาะสมกับการประเมินโครงการ ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) และด้านผลผลิตของโครงการ (outcome) ว่ามีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับใดประสบปัญหาและอุปสรรคอย่างไร และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบและแนวทางการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ดำเนินการโครงการส่งเสริมการอ่าน ในปี พ.ศ. 2549 นั้น จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 174 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 174 คน ข้าราชการครูจำนวน 348 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 38,232 คน และนักเรียนจำนวน 38,232 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 76,986 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540 หน้า 71) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง
(ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05)

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน และ ดำเนินการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 87) โดยแบ่งตามจำนวนผู้บริหาร ข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 399 คน มาคำนวณหาสัดส่วนของผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน
2. เนื่องจากประชากรเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีความแตกต่างกัน อย่างชัดเจนจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน (proportionate stratified fraction) โดยนำไปคำนวณหาขนาดความเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โดยใช้สูตรการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง (proportional allocation) ของนิยม ปุราคำ (2517, หน้า 162)

$$n_h = \left[\frac{N_h}{\sum_{h=1}^L N_h} \right] n_0$$

เมื่อ n_h = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ
 N_h = ขนาดของประชากรแต่ละชั้นภูมิ
 $\sum_{h=1}^L N_h$ = ขนาดของประชากรทั้งหมด
 n_0 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนผู้บริหารและข้าราชการครู

จำแนกตามจำนวน	จำนวนประชากร (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
ผู้บริหาร	174	57
ครู	348	114
ผู้ปกครองนักเรียน	38,232	114
นักเรียน	38,232	114
รวม	76,986	399

3. เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนผู้บริหาร จำนวน 57 คน ข้าราชการครูจำนวน 114 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 114 คน และนักเรียน จำนวน 114 คน มาคำนวณหาความเป็นตัวแทนที่ดี ตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามจำนวนผู้บริหาร, ข้าราชการครู, ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	นักเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	นักเรียน
ขนาดเล็ก	83	166	166	166	27	54	54	54
ขนาดกลาง	53	106	106	106	17	34	34	34
ขนาดใหญ่	38	76	76	76	13	26	26	26
รวม	174	348	348	348	57	114	114	114

4. เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละขนาด ตามสัดส่วนผู้บริหารกับข้าราชการครู คำนวณหาความเป็นตัวแทนที่ดี ตามขนาดของ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละขนาด โดยเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 2 คน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบและแนวทางการประเมิน

การประเมินในครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model) ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ดังนี้
 - 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment)
 - 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility)
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ (objective)
 - 1.4 ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources)
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) ประกอบด้วยตัวแปรย่อยดังนี้
 - 2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (activity)
 - 2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการ (timing)

3. ผลผลิตของโครงการ (outcome) ได้แก่ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาเฉพาะผลรวม

โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน ตามรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 4 วัตถุประสงค์ของการประเมิน ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
- เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน ดังนี้				
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา	1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่	1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 174 โรงเรียน โดยรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน	1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ความต้องการจำเป็น/ความเป็นไปได้/ความสอดคล้อง/ความพร้อม/ความเพียงพอ ดังต่อไปนี้ 4.50-5.00 = มากที่สุด 3.50-4.49 = มาก 2.50-3.49 = ปานกลาง 1.50-2.49 = น้อย 1.00-1.49 = น้อยที่สุด
1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ				
1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ				
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ				
1.4 ความพร้อมและทรัพยากร				

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน	2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ กิจกรรม และ เวลาที่ดำเนินโครงการ	2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรีเขต 2 จำนวน 174 โรงเรียน โดยรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน	2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	2. เกณฑ์การประเมินระดับการดำเนินกิจกรรมและความสอดคล้องของช่วงเวลา ดังนี้ 4.50-5.00 = มากที่สุด 3.50-4.49 = มาก 2.50-3.49 = ปานกลาง 1.50-2.49 = น้อย 1.00-1.49 = น้อยที่สุด
3. ผลผลิตของโครงการส่งเสริม	3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ผลทางตรงที่เกิดจากกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ	3. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพบุรีเขต 2 จำนวน 174 โรงเรียน โดยรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน	3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	3. เกณฑ์ผลทางตรงที่เกิดจากกิจกรรมทั้งหมดของโครงการส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ 4.50-5.00 = มากที่สุด 3.50-4.49 = มาก 2.50-3.49 = ปานกลาง 1.50-2.49 = น้อย 1.00-1.49 = น้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการกำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบสอบถามจากเนื้อหา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งแต่ละ ระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 115-126) ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโครงการและเอกสารต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถาม ตรวจสอบและทำการแก้ไขปรับปรุง
2. นำแบบสอบถามตามข้อ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นและให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : index of concurrence) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ที่สามารถนำมาใช้ได้ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 -1.00
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (try out) โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน 6 คน

และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน 6 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 6 คน และนักเรียนจำนวน 6 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 คน ทำการตอบแบบสอบถาม เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) หรือคุณภาพของแบบสอบถามรายข้อและทั้งชุด โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.89

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยตรวจสอบและแก้ไขความชัดเจนของข้อคำถาม ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ตลอดจนความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตและออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
2. จัดส่งแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในการส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน ให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. การรับคืนแบบสอบถาม กำหนดส่งคืนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยกำหนดวันในการส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน และบางส่วนผู้วิจัยติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และร้อยละ เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

ในที่นี้ $S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 X = คะแนนระดับการประเมินค่าของข้อมูลแต่ละตัว
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สุวิมล ติรกันนท์, 2545, หน้า 129) เพื่อวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

ในที่นี้ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับเนื้อหาตามจุดประสงค์

R = คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน
 $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ (2538, หน้า 170 -171) และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 125)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เกณฑ์การประเมิน

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน (ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 77) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ภายใต้กรอบแนวคิดรูปแบบการประเมินซีโป (CPO'S evaluation model) ของเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี ซึ่งแบ่งการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ประกอบด้วย
 - 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ (need assessment)
 - 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ (feasibility)
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ (objective)
 - 1.4 ความพร้อมและทรัพยากร (readiness and resources)
 2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) ประกอบด้วย
 - 2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (activity)
 - 2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการ (timing)
 3. ผลผลิตของโครงการ (outcome) ได้แก่ ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาเฉพาะผลรวม
- ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 2. การวิเคราะห์ข้อมูล
 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการประเมิน
$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการในภาพรวม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	108	27.07
มัธยมศึกษาตอนต้น	72	18.04
มัธยมศึกษาตอนปลาย	42	10.53
อนุปริญญา	7	1.75
ปริญญาตรี	120	30.08
สูงกว่าปริญญาตรี	43	10.78
อื่น ๆ (ป.กศ. , ปวช.)	7	1.75
รวม	399	100.00
ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	57	14.29
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	57	14.29
ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการ	57	14.29
ผู้ปกครองนักเรียน	114	28.57
นักเรียน	114	28.57
รวม	399	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดใหญ่	13	22.81
ขนาดกลาง	17	29.82
ขนาดเล็ก	27	47.37
รวม	57	100.00

จากตาราง 5 ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสัดส่วนเท่ากันคือ 14.29 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 28.57 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 30.08 รองลงไป ได้แก่ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 27.07 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 18.04 วุฒิการศึกษาที่มีผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ระดับอนุปริญญาและอื่น ๆ (ป.กศ.,ปวช.) ร้อยละ 1.75 สำหรับด้านขนาดของโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.37 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.82 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 22.81 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการในภาพรวม

2.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม

ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ส่วน คือ ความจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และความพร้อมและทรัพยากร มีผลการประเมินดังนี้

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก	2.43	1.05	น้อย
2	นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ	2.79	1.03	ปานกลาง
3	นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความหมาย จากเรื่องที่อ่านไม่ได้	2.70	0.94	ปานกลาง
4	นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด, มุมหนังสือ	2.49	1.05	น้อย
5	ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น	2.29	1.03	น้อย
6	นักเรียนขาดทักษะ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	2.72	0.98	ปานกลาง
7	นักเรียนอ่านไม่ถูกอักขระวิธี ไม่กล้าอ่านออก เสียงดัง	2.62	0.96	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร โดยการฟัง พูด อ่าน เขียน	2.55	0.92	ปานกลาง
9	ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้าน การอ่านและการเขียน	3.05	1.07	ปานกลาง
10	นักเรียนไม่รู้คุณค่าของการอ่าน	2.64	1.06	ปานกลาง
	ภาพรวม	2.63	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความจำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.05$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 2.79$) และนักเรียนขาดทักษะ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.72$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการ

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	3.67	0.71	มาก
2	สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันเอื้อต่อการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.38	0.83	ปานกลาง
3	ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.47	0.82	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4	ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.72	0.79	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.88	0.80	มาก
6	ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้	3.23	0.87	ปานกลาง
7	โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้	3.75	0.71	มาก
8	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.35	0.88	ปานกลาง
9	ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความสนับสนุนต่อสถานศึกษา	3.43	0.84	ปานกลาง
10	ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารได้ประชุมวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.45	0.82	ปานกลาง
	ภาพรวม	3.53	0.54	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ($\bar{X} = 3.75$) และผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ	3.76	0.67	มาก
2 มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องงบประมาณ	3.68	0.67	มาก
3 ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจน	3.77	0.66	มาก
4 มีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติงาน	3.77	0.68	มาก
5 มีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน	3.82	0.74	มาก
6 มีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจน	3.83	0.77	มาก
7 สามารถประเมินผลโครงการได้	3.83	0.71	มาก
8 สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	4.06	0.71	มาก
9 สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และ ผู้ปกครอง	3.97	0.67	มาก
10 สอดคล้องกับสภาพปัญหาความพร้อมและ ทรัพยากร	3.78	0.68	มาก
ภาพรวม	3.86	0.63	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยในข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ($X = 4.06$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.97$) และวัตถุประสงค์ของโครงการมีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจนกับข้อวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถประเมินผลโครงการได้ ($\bar{X} = 3.83$) ซึ่งทั้ง 4 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องงบประมาณมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดและมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อมและทรัพยากรของโครงการ

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น	4.13	0.65	มาก
2	มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.97	0.77	มาก
3	บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด	3.84	0.73	มาก
4	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชน	3.29	0.85	ปานกลาง
5	งบประมาณที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.05	0.87	ปานกลาง
6	เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค	2.77	0.92	ปานกลาง
7	การสนับสนุนจากภาครัฐเพียงพอต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน	2.87	0.89	ปานกลาง
8	มีวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.18	0.90	ปานกลาง
9	มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ	3.18	0.92	ปานกลาง
10	มุมหนังสือ,ห้องสมุดมีความสะอาด และมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า	3.56	0.84	มาก
	ภาพรวม	3.38	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อมและทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.97$) และบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด ($\bar{X} = 3.84$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาคมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$)

2.2 กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ

กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการประกอบด้วย กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ และช่วงเวลาการดำเนินงาน มีผลการประเมินดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสภาพที่เป็นปัจจุบัน	3.56	0.65	มาก
2	แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ	3.83	0.80	มาก
3	ประชุมวางแผนการดำเนินงานก่อนดำเนินโครงการ	3.75	0.80	มาก
4	ประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนด	3.57	0.90	มาก
5	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	3.90	0.75	มาก
6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน	3.78	0.73	มาก
7	ร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง	3.48	0.79	ปานกลาง
8	นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	3.60	0.73	มาก
9	ประเมินผลโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	3.66	0.72	มาก
10	รายงานผลการประเมินจากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านตามระยะเวลาที่กำหนด	3.58	0.73	มาก
	ภาพรวม	3.67	0.56	มาก

จากตาราง 10 พบว่า กระบวนการปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม

มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปี การศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.83$) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ ในส่วนที่เกี่ยวกับช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการ

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ	3.56	0.74	มาก
2	ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน”	3.61	0.74	มาก
3	มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ	3.56	0.72	มาก
4	การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3.64	0.71	มาก
5	มีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน	3.61	0.70	มาก
	ภาพรวม	3.59	0.62	มาก

จากตาราง 11 พบว่า กระบวนการปฏิบัติงานตามช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณา แต่ละรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน” กับ มีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 3.61$) และมีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ กับมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.56$) ซึ่งทั้ง 5 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ส่วนในข้อมีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ กับมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดและมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

2.3 ผลผลิตของโครงการ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับผลผลิตของโครงการ

รายการประเมิน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.90	0.70	มาก
2	นักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง	3.83	0.66	มาก
3	นักเรียนได้รับประสบการณ์เบื้องต้น ช่วยให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และศัพท์ใหม่ ๆ แก่ผู้เรียน	3.77	0.70	มาก
4	นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.80	0.67	มาก
5	นักเรียนใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้า ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด, มุมหนังสือ	3.64	0.72	มาก
6	ส่งเสริมนักเรียนให้มีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในตนเอง	3.79	0.67	มาก
7	นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าซักถาม และพยายามอ่านหนังสือใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ	3.68	0.70	มาก
8	ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น	3.79	0.65	มาก
9	ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น	3.23	0.78	ปานกลาง
10	นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน	3.93	0.70	มาก
ภาพรวม		3.74	0.51	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 3.90$) และนักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง ($\bar{X} = 3.83$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$)

2.4 สรุปผลการประเมินโครงการในภาพรวม

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ	3.35	0.35	ปานกลาง
1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ	2.63	0.80	ปานกลาง
1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ	3.53	0.54	มาก
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.86	0.63	มาก
1.4 ความพร้อมและทรัพยากร	3.38	0.59	ปานกลาง
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ	3.63	0.54	มาก
2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ	3.67	0.56	มาก
2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการ	3.59	0.62	มาก
3. ผลผลิตของโครงการ	3.74	0.51	มาก
ภาพรวม	3.57	0.40	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\bar{X} = 3.86$) ความเป็นไปได้ของโครงการ ($\bar{X} = 3.53$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนความพร้อมและทรัพยากร ($\bar{X} = 3.38$) และความต้องการจำเป็น

ของโครงการ ($\bar{X} = 2.63$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ ($\bar{X} = 3.67$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และช่วงเวลาการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.59$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สำหรับผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) สรุปผลการประเมินโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

3.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม

ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 ส่วน คือ ความจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และด้านความพร้อมและทรัพยากร ผลการประเมินดังแสดงในตาราง 14 - 17

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1 นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก	2.50	1.14	ปานกลาง	2.48	1.02	น้อย	2.36	1.03	น้อย
2 นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ	3.02	1.14	ปานกลาง	2.76	1.03	ปานกลาง	2.70	0.97	ปานกลาง
3 นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความหมายจากเรื่องที่อ่านไม่ได้	2.85	1.07	ปานกลาง	2.62	0.95	ปานกลาง	2.68	0.86	ปานกลาง
4 นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด, มุมหนังสือ	2.68	1.27	ปานกลาง	2.46	0.99	น้อย	2.43	0.97	น้อย

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
5 ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้ การอ่านในกระบวนการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้และทุกระดับชั้น	2.35	1.29	น้อย	2.40	1.01	น้อย	2.18	0.90	น้อย
6 นักเรียนขาดทักษะ การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง	2.77	1.09	ปาน กลาง	2.75	0.92	ปาน กลาง	2.68	0.96	ปาน กลาง
7 นักเรียนอ่านไม่ถูกอักขระ วิธี ไม่กล้าอ่านออกเสียงดัง	2.73	1.07	ปาน กลาง	2.65	0.92	ปาน กลาง	2.55	0.92	ปาน กลาง
8 นักเรียนขาดทักษะในการ สื่อสาร โดยการฟัง พูด อ่าน เขียน	2.57	1.09	ปาน กลาง	2.60	0.85	ปาน กลาง	2.52	0.87	ปาน กลาง
9 ผู้ปกครองนักเรียนขาด ทักษะ เรื่อง การดูแล ด้าน การอ่านและการเขียน	3.05	1.21	ปาน กลาง	3.15	1.11	ปาน กลาง	2.99	0.98	ปาน กลาง
10 นักเรียนไม่รู้คุณค่าของ การอ่าน	2.78	1.30	ปาน กลาง	2.65	0.96	ปาน กลาง	2.56	1.00	ปาน กลาง
ภาพรวม	2.73	0.98	ปาน กลาง	2.65	0.76	ปาน กลาง	2.57	0.73	ปาน กลาง

จากตาราง 14 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ
จำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ
จำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$)
เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อ
ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด
($\bar{X} = 3.05$) รองลงมา 2 อันดับได้แก่ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 3.02$) และนักเรียน
อ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความหมายจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ($\bar{X} = 2.85$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมี

ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อควรขาดการส่งเสริมให้ใช้อ่านในกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมา 2 อันดับได้แก่ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 2.76$) และนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.75$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อควรขาดการส่งเสริมให้ใช้อ่านในกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมา 2 อันดับได้แก่ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 2.70$) และนักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความหมายจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ กับข้อนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.68$) ซึ่งทั้ง 4 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อควรขาดการส่งเสริมให้ใช้อ่านในกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	3.77	0.83	มาก	3.59	0.70	มาก	3.69	0.65	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
2 สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันเอื้อต่อการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.52	0.89	มาก	3.25	0.90	ปานกลาง	3.41	0.75	ปานกลาง
3 ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.43	1.00	ปานกลาง	3.39	0.77	ปานกลาง	3.53	0.75	มาก
4 ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.82	0.79	มาก	3.59	0.83	มาก	3.76	0.75	มาก
5 ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.00	0.90	มาก	3.72	0.81	มาก	3.94	0.72	มาก
6 ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้	3.18	0.97	ปานกลาง	3.21	0.87	ปานกลาง	3.27	0.82	ปานกลาง
7 โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้	4.02	0.72	มาก	3.65	0.74	มาก	3.70	0.66	มาก
8 โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน	3.06	0.90	ปานกลาง	3.25	0.91	ปานกลาง	3.28	0.82	ปานกลาง
9 ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความสำคัญสนับสนุนต่อสถานศึกษา	3.48	0.98	ปานกลาง	3.32	0.82	ปานกลาง	3.47	0.79	ปานกลาง
10 ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร ได้ประชุมวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.57	0.89	มาก	3.38	0.80	ปานกลาง	3.45	0.80	ปานกลาง
ภาพรวม	3.64	0.59	มาก	3.43	0.57	ปานกลาง	3.55	0.48	มาก

จากตาราง 15 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อโรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 4.00$) และผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.82$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ($\bar{X} = 3.65$) และรูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนกับข้อผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.59$) ซึ่งทั้ง 4 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.76$) และโรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ($\bar{X} = 3.70$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1 มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ	3.80	0.68	มาก	3.72	0.60	มาก	3.76	0.72	มาก
2 มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องงบประมาณ	3.65	0.73	มาก	3.65	0.57	มาก	3.72	0.70	มาก
3 ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจน	3.88	0.64	มาก	3.69	0.57	มาก	3.78	0.66	มาก
4 ความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติงาน	3.88	0.76	มาก	3.72	0.65	มาก	3.76	0.66	มาก
5 มีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน	3.75	0.86	มาก	3.85	0.72	มาก	3.83	0.66	มาก
6 มีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจน	3.80	0.86	มาก	3.80	0.77	มาก	3.87	0.73	มาก
7 สามารถประเมินผลโครงการได้	3.88	0.80	มาก	3.86	0.68	มาก	3.79	0.69	มาก
8 สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	4.00	0.88	มาก	4.15	0.55	มาก	4.03	0.71	มาก
9 สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง	3.97	0.76	มาก	4.01	0.61	มาก	3.94	0.67	มาก
10 สอดคล้องกับสภาพปัญหาความพร้อมและทรัพยากร	3.78	0.72	มาก	3.84	0.61	มาก	3.75	0.71	มาก
ภาพรวม	3.84	0.58	มาก	3.92	0.80	มาก	3.82	0.53	มาก

จากตาราง 16 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.97$) และระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนกับข้อมีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติงาน และข้อสามารถประเมินผลโครงการได้ ($\bar{X} = 3.88$) ซึ่งทั้ง 5 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อมีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.01$) และสามารถประเมินผลโครงการได้ ($\bar{X} = 3.86$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อมีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) และมีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจน ($\bar{X} = 3.87$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อมีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม
ในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อมและทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น	4.22	0.58	มาก	4.08	0.60	มาก	4.12	0.72	มาก
2 มีบุคลากรที่รับผิดชอบใน โครงการส่งเสริมการอ่าน	4.07	0.88	มาก	3.89	0.82	มาก	3.97	0.69	มาก
3 บุคลากรได้รับการพัฒนา ด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด	3.97	0.78	มาก	3.68	0.76	มาก	3.89	0.66	มาก
4 โรงเรียนได้รับการ สนับสนุนทรัพยากรจาก ชุมชน	3.28	0.96	ปาน กลาง	3.28	0.89	ปาน กลาง	3.29	0.76	ปาน กลาง
5 งบประมาณที่ได้รับจาก หน่วยงานต้นสังกัด	3.10	1.04	ปาน กลาง	3.04	0.82	ปาน กลาง	3.04	0.83	ปาน กลาง
6 เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค	2.73	1.10	ปาน กลาง	2.73	0.88	ปาน กลาง	2.82	0.86	ปาน กลาง
7 การสนับสนุนจากภาครัฐ เพียงพอต่อการดำเนิน โครงการส่งเสริมการอ่าน	2.83	1.03	ปาน กลาง	2.85	0.89	ปาน กลาง	2.91	0.82	ปาน กลาง
8 มีวัสดุอุปกรณ์ในการ ดำเนินงานโครงการ ส่งเสริมการอ่าน	3.15	1.16	ปาน กลาง	3.14	0.90	ปาน กลาง	3.22	0.77	ปาน กลาง
9 มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอ ต่อความต้องการ	3.17	1.24	ปาน กลาง	3.15	0.87	ปาน กลาง	3.20	0.77	ปาน กลาง
10 มุมหนังสือ, ห้องสมุดมี ความสะดวก และมีระบบ การจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า	3.67	1.00	มาก	3.59	0.84	มาก	3.50	0.76	มาก
ภาพรวม	3.42	0.74	ปาน กลาง	3.34	0.61	ปาน กลาง	3.40	0.50	ปาน กลาง

จากตาราง 17 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อม และทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อม และ ทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 4.07$) และบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด ($\bar{X} = 3.97$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อม และ ทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อสภาพแวดล้อม ในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการ ส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.89$) และบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด ($\bar{X} = 3.68$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับ บริจาคมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับความพร้อม และ ทรัพยากรของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยในข้อ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่มีบุคลากรที่ รับผิดชอบในโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{X} = 3.97$) และบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริม การอ่าน การคิด ($\bar{X} = 3.89$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อเงิน นอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาคมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$)

3.2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ เป็นขั้นตอนหรือกรรมวิธีที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบและครบวงจรในระหว่างดำเนินโครงการ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 สํารวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสภาพที่เป็นปัจจุบัน	3.65	1.00	มาก	3.47	0.57	ปานกลาง	3.58	0.67	มาก
2 แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ	3.90	0.71	มาก	3.78	0.78	มาก	3.82	0.79	มาก
3 ประชุมวางแผนการดำเนินงานก่อนดำเนินโครงการ	3.73	0.78	มาก	3.69	0.82	มาก	3.80	0.79	มาก
4 ประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนด	3.48	0.97	ปานกลาง	3.41	0.88	ปานกลาง	3.72	0.79	มาก
5 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	3.97	0.76	มาก	3.86	0.80	มาก	3.90	0.71	มาก
6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน	3.83	0.69	มาก	3.79	0.80	มาก	3.75	0.69	มาก
7 ร่วมมือกับผู้ปกครอง จัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง	3.50	0.89	มาก	3.45	0.78	ปานกลาง	3.50	0.76	มาก
8 นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	3.72	0.69	มาก	3.55	0.70	มาก	3.57	0.77	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
9 ประเมินผลโครงการตาม ระยะเวลาที่กำหนด	3.78	0.74	มาก	3.66	0.66	มาก	3.60	0.75	มาก
10 รายงานผลการประเมินจาก ข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มี ปัญหาในการอ่านตาม ระยะเวลาที่กำหนด	3.65	0.82	มาก	3.59	0.66	มาก	3.55	0.73	มาก
ภาพรวม	3.72	0.56	มาก	3.62	0.56	มาก	3.67	0.59	มาก

จากตาราง 18 การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.90$) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน ($\bar{X} = 3.83$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนดมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

โรงเรียนขนาดกลาง การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน ($\bar{X} = 3.79$) และแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนดมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

โรงเรียนขนาดเล็ก การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.82$) และประชุมวางแผนการดำเนินงานก่อนดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ	3.65	0.76	มาก	3.65	0.72	มาก	3.46	0.74	ปานกลาง
2 ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม "รักการอ่าน"	3.63	0.69	มาก	3.68	0.71	มาก	3.55	0.79	มาก
3 มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ	3.53	0.72	มาก	3.61	0.69	มาก	3.55	0.75	มาก
4 การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3.60	0.74	มาก	3.68	0.68	มาก	3.62	0.72	มาก
5 มีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน	3.63	0.77	มาก	3.65	0.67	มาก	3.58	0.71	มาก
ภาพรวม	3.61	0.61	มาก	3.65	0.48	มาก	3.55	0.63	มาก

จากตาราง 19 การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อมีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน” กับข้อมีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 3.63$) และการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.60$) ซึ่งทั้ง 4 รายข้อมีการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$)

โรงเรียนขนาดกลาง การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน” กับข้อการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการกับข้อมีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 3.65$) และมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.61$) ซึ่งทั้ง 5 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก สำหรับในข้อมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

โรงเรียนขนาดเล็ก การประเมินกระบวนการปฏิบัติกิจกรรมตามช่วงเวลาดำเนินการของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ มีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ($\bar{X} = 3.58$) และใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน” กับข้อมีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.55$) ซึ่งทั้ง 4 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อมีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$)

3.3 ผลผลิตของโครงการ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1 นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.10	0.77	มาก	3.89	0.64	มาก	3.82	0.68	มาก
2 นักเรียนได้รับการกระตุ้นให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง	4.05	0.53	มาก	3.72	0.63	มาก	3.79	0.71	มาก
3 นักเรียนได้รับประสบการณ์เบื้องต้น ช่วยให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และศัพท์ใหม่ ๆ แก่ผู้เรียน	3.98	0.68	มาก	3.67	0.66	มาก	3.73	0.71	มาก
4 นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเอง และรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.07	0.68	มาก	3.68	0.64	มาก	3.76	0.67	มาก
5 นักเรียนใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้า ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด, มุมหนังสือ	3.85	0.63	มาก	3.61	0.67	มาก	3.57	0.70	มาก
6 ส่งเสริมนักเรียนให้มีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในตนเอง	3.95	0.80	มาก	3.74	0.64	มาก	3.74	0.68	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ขนาดโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
7 นักเรียนมีความมั่นใจ กล้า ซักถาม และพยายามอ่าน หนังสือใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่ การเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ	3.93	0.71	มาก	3.62	0.72	มาก	3.60	0.65	มาก
8 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนดี ขึ้น	3.98	0.65	มาก	3.72	0.65	มาก	3.75	0.64	มาก
9 ขยายโครงการสู่ชุมชน และ มีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น	3.45	0.91	ปาน กลาง	3.13	0.75	ปาน กลาง	3.18	0.72	ปาน กลาง
10 นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มี ความพอใจกับผลการ ดำเนินงานในปัจจุบัน	4.13	0.77	มาก	3.89	0.56	มาก	3.87	0.68	มาก
ภาพรวม	3.95	0.53	มาก	3.67	0.48	มาก	3.68	0.50	มาก

จากตาราง 20 การประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.10$) และนักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.07$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อขยายโครงการสู่ชุมชนและมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

โรงเรียนขนาดกลาง ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อนักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนกับข้อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.89$)

รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ส่งเสริมนักเรียนให้มีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.74$) และ นักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง กับข้อผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งทั้ง 5 รายข้อ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อขยายโครงการสู่ชุมชนและมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยในข้อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 3.82$) และนักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง ($\bar{X} = 3.79$) ซึ่งทั้ง 3 รายข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อขยายโครงการสู่ชุมชนและมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด และมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

3.4 สรุปผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ	3.41	0.41	ปานกลาง	3.34	0.37	ปานกลาง	3.33	0.31	ปานกลาง
1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ	2.73	0.98	ปานกลาง	2.65	0.76	ปานกลาง	2.57	0.73	ปานกลาง
1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ	3.64	0.59	มาก	3.43	0.57	มาก	3.55	0.40	มาก
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.84	0.58	มาก	3.92	0.80	มาก	3.82	0.53	มาก
1.4 ความพร้อมและทรัพยากร	3.42	0.74	ปานกลาง	3.34	0.61	ปานกลาง	3.40	0.50	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่าง ดำเนินโครงการ ประกอบด้วย	3.67	0.54	มาก	3.64	0.55	มาก	3.62	0.54	มาก
2.1 กิจกรรมการ ดำเนินงานของโครงการ	3.72	0.56	มาก	3.62	0.56	มาก	3.68	0.57	มาก
2.2 ช่วงเวลาการ ดำเนินการ	3.61	0.61	มาก	3.65	0.59	มาก	3.55	0.63	มาก
3. ผลผลิตของโครงการ	3.95	0.53	มาก	3.67	0.48	มาก	3.68	0.50	มาก
ภาพรวม	3.67	0.42	มาก	3.55	0.39	มาก	3.54	0.40	มาก

จากตาราง 21 การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) อันดับรองลงไปได้แก่ ความเป็นไปได้ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) สำหรับองค์ประกอบด้านความพร้อมและทรัพยากร ($\bar{X} = 3.42$) และความต้องการจำเป็นของโครงการ ($\bar{X} = 2.73$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบกิจกรรมการดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และช่วงเวลาการดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) สำหรับผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) สรุปในภาพรวมการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) อันดับรองลงไปได้แก่ ความเป็นไปได้ของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) สำหรับองค์ประกอบ

ด้านความพร้อมและทรัพยากร ($\bar{X} = 3.34$) และความต้องการจำเป็นของโครงการ ($\bar{X} = 2.65$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบช่วงเวลาการดำเนินการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) และกิจกรรมการดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) สำหรับผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) สรุปในภาพรวมการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดกลาง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) อันดับรองลงไป ได้แก่ ความเป็นไปได้ของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) สำหรับองค์ประกอบด้านความพร้อมและทรัพยากร ($\bar{X} = 3.40$) และความต้องการจำเป็นของโครงการ ($\bar{X} = 2.57$) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบกิจกรรมการดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และช่วงเวลาการดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) สำหรับผลผลิตของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) สรุปในภาพรวม การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน (context)
2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน (process)
3. ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่าน (outcome)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 174 โรงเรียน รวม 76,986 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 57 โรงเรียน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 13 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 17 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 27 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีจับฉลากในแต่ละขนาดของโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนละ 7 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 399 คน

2. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามจากเนื้อหา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

สำหรับวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อระหว่าง 0.60 - 1.00 แล้วไปทดลอง (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาคูครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน ทำการตรวจสอบคำถามแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตและออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการรับคืนแบบสอบถาม กำหนดส่งคืนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยกำหนดรับคืนภายใน 15 วัน และบางส่วนผู้วิจัยติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 399 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม

1.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ดังนี้

1.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวมมีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

1.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

1.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องงบประมาณ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

1.1.4 ความพร้อมและทรัพยากรของโครงการในภาพรวม มีในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนสะอาดร่มรื่น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ เงินนอกงบประมาณได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ กับข้อที่มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลผลิตของโครงการ จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม ดังนี้

2.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ ดังนี้

2.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวมมีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแลด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

2.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่องบประมาณ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2.1.4 ความพร้อมและทรัพยากรของโครงการ ในภาพรวม มีในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนสะอาดร่มรื่น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลผลิตของโครงการ จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม ดังนี้

3.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่าโรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ ดังนี้

3.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวมมีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

3.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

3.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่องบประมาณ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3.1.4 ความพร้อมและทรัพยากรของโครงการในภาพรวม มีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนสะอาดร่มรื่น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ พบว่า โรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ดังนี้

3.2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

3.2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการ ในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน” กับข้อการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาร่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3.3 ผลผลิตของโครงการ จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบันกับข้อนักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม ดังนี้

4.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ ดังนี้

4.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวมมีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้าน การอ่านและการเขียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

4.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

4.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่องบประมาณ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

4.1.4 ความพร้อมและทรัพยากรของโครงการในภาพรวม มีในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 กระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามองค์ประกอบได้ดังนี้

4.2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปี การศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

4.2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการของโครงการในภาพรวมมีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินงาน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ผลผลิตของโครงการ จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผลผลิตของโครงการในภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียน ครู

ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาจากองค์ประกอบได้ดังนี้

1.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ย จากมากลงมาสามอันดับ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่านและ การเขียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นอันดับสอง คือ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ส่วน อันดับสาม ได้แก่ นักเรียนขาดทักษะ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้ อยู่ในผลการ ประเมินระดับปานกลาง จากประเด็นการประเมินดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ทราบว่า การขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องการอ่าน ทั้งตัวนักเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองก็ดี ส่งผลให้ ผลการเรียนรู้ ของนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 11) ที่กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่ง ถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนา คุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนั้น การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือในการ ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ.2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย, 2543, หน้า 4) สรุปไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีอื่น ๆ อาทิ การฟัง
2. การอ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องมีการกำหนดเวลาและสถานที่ และสามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือสามารถเก็บได้นานกว่าสื่ออื่น ๆ ซึ่งมักจะมีอายุการใช้งานจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิด และสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้าม หรืออ่านตัวอักษร เป็นไปตามใจผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบ และราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเป็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2548, หน้า 80) ยังได้กล่าวว่า การอ่าน และการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับนักเรียน และบุคคลทั่วไป เป็นทักษะที่ต้องใช้พัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

โรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ใช้การอ่าน ในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ตามที่นักเรียนเป็นจำนวนมากมี ปัญหาการอ่านและการเขียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกวิท ทย ไกยสิทธิ์ (2531, หน้า บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านสรุปได้ว่า นักเรียนบางคนอ่านแล้วไม่เข้าใจ จับใจความไม่ได้ เป็นเหตุให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายมีเจตคติที่ไม่ดี ส่วนปัญหาการเขียนนั้น สรุปได้ว่า นักเรียนมักจะเขียนสะกดคำผิด เขียนประโยคไม่ถูกต้องตามหลักภาษา สุจริต เพียรชอบ, และ สายใจ อินทร์มรรย (2536, หน้า 82) ได้กล่าวไว้ว่า “นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน มักจะมี ปัญหาการเขียนตามมาเช่นกัน” ดังนั้นโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา จึงเป็นโครงการ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

1.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เป็นที่น่าสังเกตว่าสามอันดับแรกเรียงค่าเฉลี่ยจากมากลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการ ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่อันดับมาก รองลงมาเป็นอันดับสอง คือ โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้ ส่วนอันดับสาม ได้แก่ ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แสดง ถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการมีมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญส่ง เสาศิริ (2547, หน้า บทคัดย่อ) ทำการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการใน ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน พบว่า โรงเรียนที่ดำเนินการจัดรูปแบบการจัดกิจกรรม ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และงบประมาณในการดำเนินงานในสภาพสังคมใน

ยุคข้อมูลข่าวสาร การวิจัยเพื่อพัฒนาการอ่านเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอ่านได้

แต่ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการอ่าน ยังคงพบว่างบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ที่ต้องใช้จ่ายตลอดปีการศึกษา ยังมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน จึงไม่เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2548, หน้า 117) ได้ศึกษาเทคนิควิจัยทางด้านการอ่าน เป็นการศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา กระบวนการ กิจกรรม สื่อ ตลอดจนเครื่องมือวัดผลทางการอ่าน ผู้ที่ใช้การอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันมักจะพบปัญหา เช่นครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสอน กิจกรรม สื่อ และการวัดผลการอ่าน ส่วนนักเรียนมีปัญหา เกี่ยวกับด้านความพร้อม ผลสัมฤทธิ์ เจตคติ และความสนใจ ผู้บริหารมีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนบุคคลทั่วไปมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านไม่ออก อ่านช้า อ่านแล้วจับใจความไม่ได้

1.3 ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เพราะมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ตลอดจนมีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจน และสามารถประเมินผลโครงการได้ ดังจะเห็นได้จากที่นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตรวจเยี่ยมและรับฟังการบรรยายสรุปงานในหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ที่ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอ 7 โครงการเด่นภายใต้งบ 124 ล้านบาท คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมคณะผู้บริหาร ได้กล่าว รายงานสรุปถึงภารกิจในการจัดส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้น ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่มีการประกันสิทธิและโอกาสทางการศึกษา และยุทธศาสตร์พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งในแง่การพัฒนาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับในปี 2547 จำนวน 124 ล้านบาท หรือคิดเป็น 65 % ของงบกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีโครงการเด่น ๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ คือ โครงการจักรยานยืมเรียน โครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน โครงการโรงเรียนในกำกับของรัฐ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียน ICT และโรงเรียน สองภาษา เพื่อให้บริการแก่นักเรียนในสังกัด 8 ล้าน 9 แสนคน ใน 32,731 โรงเรียน ซึ่งอัตรากำลังครูที่มีอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 437,207 คน นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังขาดอัตรากำลังจริงจำนวน 59,444 คน เน้นการประสานงานทั้ง 5 องค์กรหลักไม่ให้เป็น stand alone project รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า เมื่อรัฐบาล

ปัจจุบันได้เข้ามาบริหารประเทศ มีการจัดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ / รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นพรรคเดียวกันดูแลรับผิดชอบ จึงทำให้การทำงานต่าง ๆ ย่างขึ้น งานเดิมที่ต้องทำ คือ การประสานข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ให้ทำงานร่วมกันได้ ไม่ใช่ทำงานแบบตัวใครตัวมัน เมื่อรัฐบาลได้ restructure (ปรับโครงสร้าง) องค์กรไม่ให้งานต่าง ๆ confuse กัน แนวทางการทำงานที่กระทรวงศึกษาธิการ ก็คือ ต้องทำให้การประสานงานทั้ง 5 องค์กรหลัก รวมทั้งการประสานงานภายนอกเป็นไปด้วยดี เพราะถือว่าการประสานงานสำคัญยิ่งกว่าทุกงาน ซึ่งต้องปรับตราบนี้เป็นอย่างยิ่ง

ปี 2546 กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็น "ปีแห่งการส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้" เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษาเพื่อปลูกฝังสร้างนิสัยให้ "เด็กไทยรักการอ่าน" รวมทั้งมุ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเน้น 5 สาระหลัก ที่จะนำไปสู่การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และได้จัดพิมพ์ "มาตรการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้" เพื่อให้เป็นทิศทางแก่โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เนื้อหา ประกอบด้วย มาตรการเพื่อส่งเสริมการอ่าน 5 ประการ และมาตรการ 10 ประการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระหลัก ได้แก่ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดังนั้น การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 นั้น จัดได้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง แต่ก็ยังมีปัญหาในด้านความพร้อมต่าง ๆ เช่น ความพร้อมด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ประกอบกับภาระงานที่มากมายของครูที่รับผิดชอบงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน รวมถึงการขาดแคลนทรัพยากร เช่น งบประมาณในการดำเนินงาน เป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานตามโครงการต้องติดขัดล่าช้า และไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

1.4 ผลการประเมินความพร้อมและทรัพยากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยที่บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค มีความพร้อมในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการส่งเสริมการอ่านยังขาดงบประมาณการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ สุนทราภรณ์ ธรรมวิเศษ (2547, หน้า 78 – 87) กล่าวว่า งบประมาณและการสนับสนุนจากภาครัฐยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน และผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนานิสัยรักการอ่าน โดยครูจะต้องจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการมอบหมายงานให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูบรรณารักษ์มี

หน้าที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ส่วนนักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นอกจากนี้บุคลากรในชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการดำเนินการพัฒนาการอ่าน สำหรับครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์ควรร่วมมือกันในการสอนเพื่อให้ นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า

สำหรับความพร้อมในด้านงบประมาณ จากการประเมิน พบว่า งบประมาณที่ได้รับ จากหน่วยงานต้นสังกัด คือ กระทรวงศึกษาธิการ หรือเงินสนับสนุนจากเอกชน และเงินนอก งบประมาณ ที่ได้รับการบริจาคเพื่อใช้เป็นทุนสำรองของโรงเรียน มีอยู่ในระดับน้อย ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัย สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2548, หน้า 117) ได้ศึกษาเทคนิควิจัย ทางด้านการอ่าน เป็นการศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา กระบวนการ กิจกรรม สื่อ ตลอดจน เครื่องมือวัดผลทางการอ่าน ผู้ที่ใช้การอ่านเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันมักจะพบปัญหา เช่น ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสอน กิจกรรม สื่อ และการวัดผลการอ่าน ส่วนนักเรียนมีปัญหา เกี่ยวกับ ด้านความพร้อม ผลสัมฤทธิ์ เจตคติ และความสนใจ สำหรับผู้บริหารมีปัญหาเกี่ยวกับการ สนับสนุนงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ บังเอิญ ถนอมทอง (2545, หน้า 108-114) พบว่า ปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ขาดวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งพิมพ์และเทคโนโลยี ต่าง ๆ และปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการได้

ปัจจุบันการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สามารถดำเนินไป ได้ด้วยดี และต่อเนื่อง ถึงแม้จะไม่มียกงบประมาณสนับสนุนก็ตาม ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ ขับเคลื่อนงานโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น คือ ผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีภาวะผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน ของบุคลากรในสถานศึกษา และมีการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ไว้อย่างชัดเจน จะสามารถสร้างแรงจูงใจแก่ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนให้เกิดความรู้ ความ เข้าใจถึงประโยชน์ของการอ่าน จนเกิดความรักทราและเชื่อมั่นและร่วมมือกันให้การสนับสนุน การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้าน งบประมาณ หรือแม้แต่แรงงาน เพื่อให้โครงการส่งเสริมการอ่านประสบผลสำเร็จและยั่งยืนต่อไป

2. ผลการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอด ปีการศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อสอง คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในระดับเขต พื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง หลากหลาย และสม่ำเสมอ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 7) โรงเรียนดำเนินการ โดยประสานงานกับบุคลากรทั้งในและ

นอกโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สรรหาแหล่งทรัพยากรทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น จัดหาวิทยากรมาพัฒนาความรู้และบุคลากร รับผิดชอบหนังสือ ระดมทุนสนับสนุนจากองค์กรภายนอก ฯลฯ จัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จัดและพัฒนามุมหนังสือ หรือห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตจัดกิจกรรมห้องสมุดทั้งในและนอกห้องสมุดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฯลฯ จัดทำแผนงานโครงการ และปฏิทินปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานจัดทำโครงการ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย โดยให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

จากการประเมินยังพบว่า กระบวนการปฏิบัติงานบางขั้นตอน ยังดำเนินการไม่ต่อเนื่องและครอบคลุมเท่าที่ควร โดยพบว่า โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์โครงการและผลการดำเนินงานตามโครงการ ให้แก่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชนต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงและครอบคลุม ควรเน้นให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการและผลการดำเนินงาน แก่สาธารณชนด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น สถานีโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ภาพโปสเตอร์ เอกสารแผ่นพับ นิทรรศการ ประชุมสัมมนา เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบตลอดเวลา

ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน โดยที่นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และนักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 1) การอ่าน เป็นวัฒนธรรมในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการแข่งขัน การอ่านจึงเป็นวิธีที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ใช้การอ่านเป็นวิถีแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งเป็นผลทางตรง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากซึ่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการประเมินพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีความต้องการโครงการส่งเสริมการอ่านในระดับมาก และยังมีความเป็นไปได้ของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความศรัทธา และความมุ่งมั่นในการดำเนินงานพัฒนาการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารทุกระดับ ไม่ใช่เฉพาะระดับโรงเรียนเท่านั้น เพื่อให้ทุกฝ่ายจะได้รับรู้ และเกิดความเข้าใจ พร้อมทั้งแสดงเจตจำนงที่จะใช้แนวคิดและปรัชญาของโครงการส่งเสริมการอ่านเป็นหลัก เพื่อปลูกฝังสร้างนิสัยให้ "เด็กไทยรักการอ่าน"

2. ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่งของโครงการ ที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ดำเนินการไปด้วยดี คือ ความพร้อมและทรัพยากร ซึ่งจากผลการประเมิน พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ยังมีความพร้อมและทรัพยากรที่ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะเรื่อง งบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน สามารถดำเนินการและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายหรือหุ้นส่วนภาคีในการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณ และทรัพยากร ในการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วยวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการร่วมกับโรงเรียนตลอดไป

3. การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ในเรื่องประชาสัมพันธ์ผลของการดำเนินงานโครงการ ยังไม่ครอบคลุมและต่อเนื่องเท่าที่ควร โรงเรียนควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้สาธารณชนได้รับทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ภาพโปสเตอร์ เอกสารแผ่นพับ การจัดประชุมสัมมนา การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในแนวคิดหลักการของโครงการส่งเสริมการอ่าน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในเรื่องของเกณฑ์การประเมินที่ไม่ชัดเจน ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างฝ่ายการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถบูรณาการกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนมีพัฒนาเกณฑ์การให้รางวัลอย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมากยิ่งขึ้น

4. การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการอ่าน จะประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีนั้น ต้องมีการขยายผลต่อชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น แต่ผลการประเมินพบว่ายังมีการขยายผลของโครงการไปยังชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นควรมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เช่นเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน หรือเข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหรือกิจกรรมสำคัญอื่น ๆ กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการส่งเสริมการอ่าน โดยความร่วมมือของชุมชนและโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น เป็นโอกาสที่จะขยายผลการปลูกฝังสร้างนิสัยให้ "เด็กไทยรักการอ่าน" ในชุมชนต่อไปได้

5. ผลผลิตของโครงการส่งเสริมการอ่าน ส่งผลให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ทำให้บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยที่นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งส่งผลให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรใช้รูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบอื่น ๆ มาศึกษาถึงการรักการอ่านของนักเรียน และครู จากข้อมูลต่าง ๆ และผลการเรียนของนักเรียนมาประกอบด้วย เพื่อเป็นข้อเท็จจริงประกอบ ในการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการ

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย, สำนักงาน. (2543). **แนวทางการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย**. เชียงราย: หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย.
- กัญญา ทาสระคุ. (2546). **การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนบ้านคำพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- โกวิทย์ ไกยสิทธิ์. (2531). **ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี. จังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2, สำนักงาน. (2549). **รายงานผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2546 -2548**. เอกสารวิชาการลำดับที่ 14/2549, กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).
- ขนิษฐา วิทยานุนาต, และณัฐภา สรรพศรี. (2537). **แบบจำลองเกณฑ์ที่แนนซ์ของสเดก. ในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บก.), รวมบทความทางการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 4).** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). **งานบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.**
- คณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). **การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.**
- _____. (2549). **การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน : นโยบาย มาตรการ แนวทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: อรุณสาลาดพร้าว.**
- คณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.**
- _____. (2546). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549) (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- จรัญ เสนาวงศ์. (2546). **การประเมินโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สหวิทยาเขตนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.**

- จิรศักดิ์ จันทร์รักษา. (2547). การประเมินโครงการฝึกอบรมพัฒนาครู เรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านตูม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- จำเนียร สุขหลาย, กรรณิการ์ แสนศักดิ์, นันทนา รัตนอาภา, และสุพักตร์ พิบูลย์. (2537). แบบจำลอง
CIPP. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บก.), **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **เทคนิคการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2537). การวางแผนและจัดทำโครงการของรัฐ. ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
(บก.), **รวมบทความทางการประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีป ศิริวิทย์. (2544). **การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว).
- นิยม ปุราคำ. (2517). **ทฤษฎีการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์**. กรุงเทพฯ:
ศ.ส.การพิมพ์.
- นิตา ชูโต. (2538). **การประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- บังเอิญ ถนอมทอง. (2545). **การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน
สำหรับทหารกองประจำการจังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบัน
ราชภัฏเทพสตรี.
- บุญส่ง เสาศิริ. (2547). **การประเมินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการอ่าน
การเขียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 กลุ่มวังหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ
เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). **คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์**
(พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ประทุม รอดประเสริฐ. (2539). **การบริหารโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2548). **การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ, และอัศณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วิจิตร ศรีสอ้าน, และทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2536). แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบบริหาร
การศึกษา : ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา. หน่วยที่ 8-9.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริพงษ์ ประดับเพชร. (2548). การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนกาบเชิงมิตรภาพที่ 190 อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546 ก). ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ: องค์การคำคุรุสภา.
- _____. (2546 ข). รายงานผลการดำเนินงาน โครงการสัปดาห์สหพันธศึกษา- ลูก
ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). รูปแบบการให้ความรู้พ่อแม่ในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยโดยผ่านกระบวนการ
การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สถิติเศรษฐกิจและสังคม, สำนัก. (2546). รายงานการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร
พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ.
- สุกัญญา ครุรินทร์. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหินกองวิทยาคาร อำเภอสวรรคภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- สุจริต เพียรชอบ, และสายใจ อินทร์มรรย์. (2536). วิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์.
กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินติ้ง.
- สุชาติพิทย์ รัชชพงษ์. (2548, มิถุนายน 20). โครงการนักอ่านตัวน้อย "แบ่งฝันปันอ่าน...
จากหนูสู่เพื่อนผู้ด้อยโอกาส". ข่าวสด, หน้า 22.
- สุนทรภรณ์ ธรรมวิเศษ. (2547). โครงการประเมินรักการอ่านโรงเรียนบ้านจอก(ประชาสรรค์)
อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุรินทร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2548). เทคนิควิจัยด้านการอ่าน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุพัฒน์ สุขมณีสันต์, พรณิภา หิตะศักดิ์ และสุวรรณ สกลชา. (2537). **แบบจำลองที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก** ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล พุฒคำ. (2548). **เอกสารคำสอน รายวิชาการวิเคราะห์ระบบงานและพัฒนากองการ**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุวิมล ติรกานนท์. (2545). **การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2546). **เทคนิคการประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมบัติ ตึกประโคน. (2546). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ ว025 เรื่อง ฟิสิกส์นิวเคลียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจันทร์เบกษาอนุสรณ์อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- สมบัติ นพวัฏ. (2548, กุมภาพันธ์ 5). “การศึกษาไทย : หลุมดำของอนาคต”. มติชนรายวัน, หน้า 8.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). **การประเมินโครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำราญ มีแจ้ง. (2543). **การประเมินโครงการทางการศึกษา**. พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Ambuster, B.B., Thomass, H. & Ostertag, J. (1989). "Teaching test struture to improve reading and writing." **The reading teacher**. 43 (November, 1987), 130-137.
- Andrew, R. (1987). "On leadership and student achievement" **Education leadership**, vol.45 no.1.
- Anne, K.Bernard. (1981). **System evauation : A case study of the thai department of nonformal evaluation**. Toronto: University of Toronto.
- Braam, L. (1993). "Developing and measuring flexibility in reading." **The reading teacher**. 16 (December, 1993); 247-254.
- Cotton, K. and Sarvad, N. (1983). "The principal as an instructional leader." **Education leadership**. Vol.2 no.1.
- Flood, J., J. Jensen, D. Lapp and J. Squire. (1995). **Handbook of research on teaching the english language arts**. New York: Macmillan.

Hall, B. (1986). "Leadership support for staff development" A building level model.

Evaluational administration quarterly. Vol.32 no.1 Harold E.Mitzel
(ed.), op.cit., pp. 594-595.

Harris, A.J. (1982). **How to increase reading ability**. New York: Longmans green company.

Kamra, A.D. (1977). "Accessibility and teacher utilization of the newer media in Jamaica junior secondary classroom." **Dissertation abstracts international**. December.

Neuman, S.B. (1989). "The impact & Different media on children's story comprehension." **Reading research and instruction**. 28: 38-47.

Sipe, L.R. (1993). "Using transformation of traditional stories : Making the reading - writing connection." **The reading teacher**. 1 (September, 1993), 18-26.

Thomas, E. (1986). "The principal as instructional leader" **Research roundup**. Vol.3 no.1

Western, L. (1980). "A comparative study of literature through folktale variants." **Language arts**. 4 (1980), 395-436.

Worthen, B.R. & Sanders, J.R. (1973). **Educational evaluation : Theory and practice**. Ohio: Charles and Joanes.

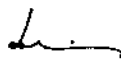
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

- คำชี้แจง**
1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
 2. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ
 1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ประกอบด้วย
 - 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ
 - 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 1.4 ความพร้อมและทรัพยากร
 2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ประกอบด้วย
 - 2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ
 - 2.2 ช่วงเวลาการดำเนินการ
 3. ผลผลิตของโครงการ ได้แก่ ผลทางตรงที่เกิดจากกิจกรรมของโครงการ
 3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงกับข้อเท็จจริงต่อการจัดโครงการส่งเสริมการอ่าน คำตอบจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ดังนั้นคำตอบจากแบบสอบถามนี้ จึงไม่เป็นผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือทางวิชาการ และความกรุณาจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายไพศาล ทับฟุ่ม)

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ☐ ประถมศึกษา
- ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
- ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ☐ อนุปริญญา
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2 ตำแหน่งหน้าที่

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ ครูผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน
- ☐ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน
- ☐ ผู้ปกครองนักเรียน
- ☐ นักเรียน

1.3 ขนาดของโรงเรียนที่ท่านเกี่ยวข้อง

- ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- ☐ โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
- ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการโรงเรียนส่งเสริมการอ่าน

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หมายเลข 5 4 3 2 1 ที่ตรงกับระดับการปฏิบัติในโรงเรียนของท่านตามสภาพที่เป็นจริง โดยแต่ละหมายเลขมีค่าความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม (Context)

ที่	รายการที่ดำเนินการ	ระดับสภาพที่เป็นอยู่จริง				
		5	4	3	2	1
1	ความต้องการจำเป็นของโครงการ นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก					
2	นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ					
3	นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความหมายจากเรื่องที่อ่านไม่ได้					
4	นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด, มุมหนังสือ					
5	ครูขาดการส่งเสริมให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น					
6	นักเรียนขาดทักษะ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
7	นักเรียนอ่านไม่ถูกอักขระวิธี ไม่กล้าอ่านออกเสียงดัง					
8	นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร โดยการฟัง พูด อ่าน เขียน					
9	ผู้ปกครองนักเรียนขาดทักษะ เรื่อง การดูแล ด้านการอ่าน และการเขียน					
10	นักเรียนไม่รู้คุณค่าของการอ่าน					

ที่	รายการที่ดำเนินการ	ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1
11	ความเป็นไปได้ของโครงการ รูปแบบการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่านมีความ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน					
12	สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันเอื้อต่อการจัดโครงการส่งเสริม การอ่าน					
13	ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน					
14	ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน มีความสามารถ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการอ่าน					
16	ผู้ปกครองและชุมชนสามารถช่วยเหลือกิจกรรมโครงการ ส่งเสริมการอ่านได้					
17	โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการอ่านได้					
18	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดโครงการส่งเสริม การอ่าน					
19	ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความสนับสนุนต่อสถานศึกษา					
20	ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารได้ประชุมวางแผนร่วมกันในการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					

ที่	รายการที่ดำเนินการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
21	วัตถุประสงค์ของโครงการ มีความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ					
22	มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต้องงบประมาณ					
23	ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
24	มีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติงาน					
25	มีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน					
26	มีกิจกรรมและการปฏิบัติชัดเจน					
27	สามารถประเมินผลโครงการได้					
28	สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ					
29	สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง					
30	สอดคล้องกับสภาพปัญหาความพร้อมและทรัพยากร					
	ความพร้อมและทรัพยากร					
31	สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น					
32	มีบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการส่งเสริมการอ่าน					
33	บุคลากรได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด					
34	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชน					
35	งบประมาณที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด					
36	เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ได้รับบริจาค					
37	การสนับสนุนจากภาครัฐเพียงพอต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน					
38	มีวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน					
39	มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ					
40	มุมหนังสือ, ห้องสมุดมีความสะอาด และมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า					

2.2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (Process)

ที่	รายการที่ดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
41	กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในสภาพที่เป็นปัจจุบัน					
42	แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมการอ่านก่อนดำเนินโครงการ					
43	ประชุมวางแผนการดำเนินงานก่อนดำเนินโครงการ					
44	ประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อขอความร่วมมือตามระยะเวลาที่กำหนด					
45	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา					
46	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านตามกำหนดระยะเวลาในแผนการสอน					
47	ร่วมมือกับผู้ปกครองจัดโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง					
48	นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการตามระยะเวลาดที่กำหนด					
49	ประเมินผลโครงการตามระยะเวลาดที่กำหนด					
50	รายงานผลการประเมินจากข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านตามระยะเวลาดที่กำหนด					
	ช่วงเวลาการดำเนินการ					
51	มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ					
52	ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรม “รักการอ่าน”					
53	มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ					
54	การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
55	มีความเหมาะสมของการจัดเวลาในการประเมิน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน					

2.3 ผลผลิตของโครงการ (Outcome)

ที่	รายการที่ดำเนินการ	ระดับผลผลิตของโครงการ				
		5	4	3	2	1
56	ผลผลิตของโครงการ นักเรียนทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
57	นักเรียนได้รับการกระตุ้น ให้พูด คิด อย่างเป็นอิสระ เพื่อจะได้ใช้ภาษาพูดได้คล่อง					
58	นักเรียนได้รับประสบการณ์เบื้องต้น ช่วยให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และศัพท์ใหม่ ๆ แก่ผู้เรียน					
59	นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดใหม่ ๆ อันเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข					
60	นักเรียนใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้า ตำรา และเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด, มุมหนังสือ					
61	ส่งเสริมนักเรียนให้มีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในตนเอง					
62	นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าซักถาม และพยายามอ่านหนังสือใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ					
63	ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น					
64	ขยายโครงการสู่ชุมชน และมีการอ่านหนังสือกันมากขึ้น					
65	นักเรียน ครู ผู้ปกครอง มีความพอใจกับผลการดำเนินงานในปัจจุบัน					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีระดับความคิดเห็น 5,4,3,2 และ 1

ตาราง 22 ค่าความเชื่อมั่น (reliability) หรือคุณภาพของแบบสอบถามรายข้อและทั้งหมด

ผู้ตอบ	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10
1	2	3	3	4	2	3	3	3	5	4
2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
3	2	2	2	4	3	3	3	2	3	3
4	3	3	2	1	3	2	2	2	2	2
5	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2
6	3	2	1	2	2	3	3	2	2	2
7	3	2	2	2	1	2	2	1	2	2
8	2	1	2	3	2	4	2	3	1	3
9	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2
10	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3
11	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2
12	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3
13	4	4	4	3	3	4	2	3	2	3
14	3	2	1	2	2	3	3	2	2	2
15	3	2	2	2	1	2	2	1	2	2
16	2	1	2	3	2	4	2	3	1	3
17	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2
18	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3
19	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2
20	2	3	3	4	2	3	3	3	5	4
21	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
22	2	2	2	4	3	3	3	2	3	3
23	3	3	2	1	3	2	2	2	2	2
24	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2
25	3	2	1	2	2	3	3	2	2	2
26	2	3	3	4	2	3	3	3	5	4
27	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2
28	2	2	2	4	3	3	3	2	3	3
29	3	3	2	1	3	2	2	2	2	2
30	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
$\sum x_i$	73	72	67	80	69	80	71	66	70	75
$\sum x_i^2$	187	190	163	238	169	226	175	154	192	201
s^2_i	s^2_1	s^2_2	s^2_3	s^2_4	s^2_5	s^2_6	s^2_7	s^2_8	s^2_9	s^2_{10}
	0.32	0.59	0.46	0.85	0.36	0.44	0.24	0.30	0.99	0.47

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20
1	5	3	4	4	5	3	4	4	5	5
2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3
3	4	3	2	4	4	3	3	3	3	3
4	4	5	4	5	4	3	4	5	4	3
5	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3
6	4	4	4	3	4	4	3	4	4	5
7	3	3	4	4	3	5	4	3	4	5
8	3	4	3	4	3	4	5	4	3	5
9	3	4	3	4	3	5	4	3	4	5
10	4	4	4	4	5	4	5	4	5	4
11	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3
12	4	4	3	4	4	5	4	5	4	3
13	3	3	4	3	4	3	4	3	5	3
14	4	4	4	3	4	4	3	4	4	5
15	3	3	4	4	3	5	4	3	4	5
16	3	4	3	4	3	4	5	4	3	5
17	3	4	3	4	3	5	4	3	4	5
18	4	4	4	4	5	4	5	4	5	4
19	4	5	4	5	4	5	3	4	5	3
20	5	3	4	4	5	3	4	4	5	5
21	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3
22	4	3	2	4	4	3	3	3	3	3
23	4	5	4	5	4	3	4	5	4	3
24	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3
25	4	4	4	3	4	4	3	4	4	5
26	5	3	4	4	5	3	4	4	5	5
27	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
28	4	3	2	4	4	3	3	3	3	3
29	4	5	4	5	4	3	4	5	4	3
30	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3
$\sum x_i$	107	110	105	117	115	109	113	113	117	116
$\sum x_i^2$	401	420	381	469	455	421	439	439	475	476
s_i^2	s_{11}^2	s_{12}^2	s_{13}^2	s_{14}^2	s_{15}^2	s_{16}^2	s_{17}^2	s_{18}^2	s_{19}^2	s_{20}^2
	0.67	0.57	0.47	0.44	0.49	0.86	0.46	0.46	0.64	0.95

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 21	ข้อ 22	ข้อ 23	ข้อ 24	ข้อ 25	ข้อ 26	ข้อ 27	ข้อ 28	ข้อ 29	ข้อ 30
1	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5
2	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3
3	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4
4	4	4	3	4	2	3	2	4	3	2
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
6	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4
7	3	4	3	4	4	3	4	5	5	4
8	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4
9	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4
10	5	4	3	4	3	3	3	3	4	3
11	4	5	3	4	5	5	4	3	3	3
12	4	5	4	3	4	3	4	3	4	3
13	5	3	4	4	5	3	3	4	4	3
14	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4
15	3	4	3	4	4	3	4	5	5	4
16	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4
17	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4
18	5	4	3	4	3	3	3	3	4	3
19	4	5	3	4	5	5	4	3	3	3
20	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5
21	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3
22	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4
23	4	4	3	4	3	3	3	4	3	2
24	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
25	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4
26	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5
27	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3
28	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4
29	4	4	3	4	2	3	2	4	3	2
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
$\sum x_i$	115	115	108	119	110	108	112	121	119	105
$\sum x_i^2$	451	451	402	483	420	400	434	503	487	387
s^2_i	s^2_{21}	s^2_{22}	s^2_{23}	s^2_{24}	s^2_{25}	s^2_{26}	s^2_{27}	s^2_{28}	s^2_{29}	s^2_{30}
	0.35	0.35	0.46	0.38	0.57	0.39	0.55	0.52	0.52	0.67

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 31	ข้อ 32	ข้อ 33	ข้อ 34	ข้อ 35	ข้อ 36	ข้อ 37	ข้อ 38	ข้อ 39	ข้อ 40
1	5	5	5	4	4	3	3	4	4	4
2	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
3	5	4	4	2	2	2	2	2	2	4
4	4	5	3	3	3	3	3	4	4	4
5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5
6	5	4	5	4	4	5	4	3	3	4
7	3	4	3	4	5	4	3	4	5	4
8	3	3	4	3	4	3	4	3	5	3
9	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3
10	4	5	3	4	3	4	3	3	3	3
11	4	4	3	4	5	3	2	3	3	4
12	3	4	4	5	3	3	2	3	2	4
13	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4
14	5	4	5	4	4	5	4	3	3	4
15	3	4	3	4	5	4	3	4	5	4
16	3	3	4	3	4	3	4	3	5	3
17	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3
18	4	5	3	4	3	4	3	3	3	3
19	4	4	3	4	5	3	2	3	3	4
20	5	5	5	4	4	3	3	4	4	4
21	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
22	5	4	4	2	2	2	2	2	2	4
23	4	5	3	3	3	3	3	4	4	4
24	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5
25	5	4	5	4	4	5	4	3	3	4
26	5	5	5	4	4	3	3	4	4	4
27	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3
28	5	4	4	2	2	2	2	2	2	4
29	4	5	3	3	3	3	3	4	4	4
30	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5
$\sum x_i$	129	128	111	105	108	100	95	101	107	114
$\sum x_i^2$	571	556	429	383	412	352	323	359	411	444
s^2_i	s^2_{31}	s^2_{32}	s^2_{33}	s^2_{34}	s^2_{35}	s^2_{36}	s^2_{37}	s^2_{38}	s^2_{39}	s^2_{40}
	0.56	0.34	0.63	0.53	0.80	0.64	0.76	0.65	1.01	0.37

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 41	ข้อ 42	ข้อ 43	ข้อ 44	ข้อ 45	ข้อ 46	ข้อ 47	ข้อ 48	ข้อ 49	ข้อ 50
1	5	5	5	4	4	5	5	4	4	3
2	3	4	3	2	3	3	2	2	3	3
3	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3
4	3	5	4	3	4	5	4	4	4	4
5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3
6	4	4	4	3	4	4	4	3	2	3
7	4	4	4	4	4	3	3	4	3	4
8	4	3	4	3	4	3	3	4	5	4
9	4	4	4	4	4	5	4	5	4	5
10	3	3	3	4	4	5	4	4	4	4
11	3	3	3	3	3	4	5	3	3	4
12	3	3	4	4	4	3	3	2	3	4
13	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4
14	4	4	4	3	4	3	4	3	3	3
15	4	4	4	4	4	3	3	4	3	4
16	4	3	4	3	4	3	3	4	5	4
17	4	4	4	4	4	5	4	5	4	5
18	3	3	3	4	4	5	4	7	4	4
19	3	3	4	3	3	4	5	3	3	4
20	5	5	5	4	4	5	5	4	4	3
21	3	4	3	2	3	3	2	2	3	3
22	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3
23	3	5	4	3	4	5	4	4	4	4
24	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3
25	4	4	4	3	4	3	4	3	2	3
26	5	4	5	4	4	5	5	4	4	3
27	3	5	3	2	3	3	2	2	3	3
28	4	5	5	5	4	4	4	4	4	3
29	3	5	4	3	4	5	4	4	4	4
30	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3
$\sum x_i$	109	122	118	107	114	119	113	109	105	107
$\sum x_i^2$	409	512	474	401	438	493	447	415	383	385
s^2_i	s^2_{41}	s^2_{42}	s^2_{43}	s^2_{44}	s^2_{45}	s^2_{46}	s^2_{47}	s^2_{48}	s^2_{49}	s^2_{50}
	0.45	0.55	0.34	0.67	0.17	0.72	0.74	0.65	0.53	0.12

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 51	ข้อ 52	ข้อ 53	ข้อ 54	ข้อ 55	ข้อ 56	ข้อ 57	ข้อ 58	ข้อ 59	ข้อ 60
1	3	4	4	4	4	5	5	4	5	5
2	3	2	2	3	2	3	3	3	3	4
3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3
4	4	5	4	5	4	3	4	5	4	4
5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4
6	3	3	2	3	2	4	4	4	4	5
7	5	4	4	4	4	5	5	4	5	4
8	4	4	3	3	5	4	4	3	3	5
9	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4
10	4	4	4	3	4	5	4	5	5	4
11	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3
12	3	4	3	3	4	4	4	3	4	3
13	3	4	3	3	3	5	5	4	3	5
14	5	3	2	3	2	4	4	3	4	5
15	5	4	4	4	4	5	5	4	5	4
16	4	4	3	3	5	4	4	3	4	5
17	4	5	4	4	4	4	3	4	5	4
18	4	4	3	4	4	5	5	5	5	4
19	3	4	3	3	3	4	4	3	4	3
20	3	4	4	4	4	5	5	4	5	4
21	3	2	2	3	2	4	4	4	4	4
22	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3
23	4	5	4	5	4	4	4	5	5	4
24	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
25	3	3	2	3	2	4	4	5	4	5
26	3	4	4	4	4	5	5	4	5	3
27	3	2	2	3	2	4	4	4	5	5
28	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3
29	4	5	4	5	4	3	4	5	5	4
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
$\sum x_i$	108	113	99	108	104	125	126	118	128	120
$\sum x_i^2$	402	447	345	402	384	531	538	478	560	496
s^2_i	s^2_{s1}	s^2_{s2}	s^2_{s3}	s^2_{s4}	s^2_{s5}	s^2_{s6}	s^2_{s7}	s^2_{s8}	s^2_{s9}	s^2_{s10}
	0.46	0.74	0.63	0.46	0.81	0.35	0.30	0.48	0.48	0.55

ตาราง 22 (ต่อ)

ผู้ตอบ	ข้อ 61	ข้อ 62	ข้อ 63	ข้อ 64	ข้อ 65	$\sum x$	x^2
1	4	4	5	4	5	269	72361
2	3	3	3	2	3	184	33856
3	4	3	3	2	3	220	48400
4	4	4	4	4	5	233	54289
5	4	4	4	3	4	237	56169
6	4	4	4	3	4	226	51076
7	5	4	3	3	4	235	55225
8	4	4	4	4	5	232	53824
9	5	4	5	4	4	236	55696
10	5	4	5	4	5	241	58081
11	4	4	5	4	4	228	51984
12	4	4	4	4	5	227	51529
13	4	4	4	4	5	235	55225
14	5	4	4	4	4	230	52900
15	5	4	3	3	4	235	55225
16	4	4	4	4	5	233	54289
17	5	4	5	4	4	234	54756
18	5	4	5	4	5	242	58564
19	4	4	5	4	5	231	53361
20	4	4	4	4	5	267	71289
21	4	4	3	3	5	193	37249
22	4	3	3	2	3	224	50176
23	5	5	4	4	5	239	57121
24	5	4	4	4	5	240	57600
25	4	4	4	3	4	227	51529
26	3	4	4	4	5	265	70225
27	4	4	4	3	4	197	38809
28	4	3	3	2	3	222	49284
29	4	4	4	4	5	234	54756
30	3	4	4	3	4	229	52441
$\sum x_i$	126	117	120	104	131	6945	1617289
$\sum x_i^2$	540	461	494	376	587		
s^2_i	$s^2_{.01}$	$s^2_{.02}$	$s^2_{.03}$	$s^2_{.04}$	$s^2_{.05}$	$\sum s^2_i$	s^2_i
	0.37	0.16	0.48	0.53	0.52	38.87	328.33

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ (2538, หน้า 170 -171) และ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 125)

$$\text{จากสูตร} \quad \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{65}{64} \left(1 - \frac{38.87}{328.33} \right) \\ &= 1.015 \times 0.88 \\ \alpha &= 0.89 \end{aligned}$$

ดังนั้น แบบสอบถามฉบับนี้ มีความเชื่อมั่น 0.89

โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ลำดับที่	โรงเรียน	อำเภอ
โรงเรียนขนาดใหญ่		
1	บ้านท่าดินดำ	ชัยบาดาล
2	อนุบาลลำনারายณ์	ชัยบาดาล
3	ชัยบาดาลพิทย	ชัยบาดาล
4	ชัยบาดาลวิทยา	ชัยบาดาล
5	โคกสูงวิทยา	พัฒนานิคม
6	อนุบาลพัฒนานิคม	พัฒนานิคม
7	ท่าหลวงวิทยาคม	ท่าหลวง
8	อนุบาลท่าหลวง	ท่าหลวง
9	จงโกมิตรภาพที่ 157	ลำสนธิ
10	โคกเจริญวิทยา	โคกเจริญ
11	อนุบาลโคกเจริญ	โคกเจริญ
12	อนุบาลสระโบสถ์	สระโบสถ์
13	หนองม่วงวิทยา	หนองม่วง
รวมโรงเรียนขนาดใหญ่		13
โรงเรียนขนาดกลาง		
14	บ้านหนองบง	ชัยบาดาล
15	บ้านห้วยนา	ชัยบาดาล
16	บ้านท่ามะนาว	ชัยบาดาล
17	บ้านเขาแหลม	ชัยบาดาล
18	ชอย 19 สาย 2 ขวา	พัฒนานิคม
19	บ้านหนองนา	พัฒนานิคม
20	ไทยรัฐวิทยา100 (บ้านคันทนาหิน)	พัฒนานิคม
21	บ้านโป่งสรวงคีรีวรรณ	ท่าหลวง
22	บ้านบ่อคู	ท่าหลวง
23	บ้านปรางค์น้อย	ลำสนธิ
24	บ้านเขารวก	ลำสนธิ

(ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	อำเภอ
25	บ้านเขาราบ	โคกเจริญ
26	บ้านพุทะซัด	โคกเจริญ
27	บ้านวังแหม	สระโบสถ์
28	บ้านมหาโพธิ์	สระโบสถ์
29	บ้านหนองเสม	หนองม่วง
30	บ้านซอนสมบูรณ์	หนองม่วง
รวมโรงเรียนขนาดกลาง		17
โรงเรียนขนาดเล็ก		
31	บ้านท่ามะกอก	ชัยบาดาล
32	บ้านสันตะลุง	ชัยบาดาล
33	บ้านชัยไพร	ชัยบาดาล
34	บ้านดงน้อย	ชัยบาดาล
35	บ้านเขาสมโภชน์	ชัยบาดาล
36	บ้านเขาดำบล	ชัยบาดาล
37	บ้านห้วยหิน	ชัยบาดาล
38	บ้านโกรกกรกฟ้า	ชัยบาดาล
39	บ้านลังกาประชาสรรค์	ชัยบาดาล
40	บ้านคลองกลุ่ม	พัฒนานิคม
41	บ้านคลองสาริกา	พัฒนานิคม
42	บ้านเขาขวาง	พัฒนานิคม
43	บ้านหนองปีนก	พัฒนานิคม
44	บ้านแก่งน้ำเย็น	พัฒนานิคม
45	บ้านท่าตะโก	ท่าหลวง
46	บ้านเนินสรวง	ท่าหลวง
47	บ้านทะเลวังวัด	ท่าหลวง
48	บ้านท่าเยี่ยม	ลำสนธิ
49	บ้านหนองเกตุ	ลำสนธิ
50	บ้านลำสนธิ	ลำสนธิ
51	บ้านแหลมชนแดน	โคกเจริญ
52	บ้านลำโป่งเพชร	โคกเจริญ

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๘๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนาวีมหาวิทยาลัย
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายเฉลิมชัย สิงห์ทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. แบบสอบถาม

ด้วย นายไพศาล ทับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.กิตติเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปึกฤตญ์วัตร เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๘๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นายศุภกิจ สิงห์พงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. แบบสอบถาม

ด้วย นายไพศาล ทับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ถิรเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปิกฤตนุวัตร เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๘๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางสาวลัดดาวัลย์ โพธิ์สุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถาม

ด้วย นายไพศาล ทับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.กิตติเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปิณฑุวัตน์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศบ ๐๕๔๙.๐๒/ ๘๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชมรรคา
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางเบญจมาศ อินทร์ฤทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. แบบสอบถาม

ด้วย นายไพศาล หับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ธีรเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปิกฤตนิวตร์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๐๕๔๙.๐๒/ ๘๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน นางพรทิพย์ ยางสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. แบบสอบถาม

ด้วย นายไพศาล ทับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ถิรเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปิกฤตนุวัตร เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการ
สร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
คุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : rajabhat@theptsatri.rits.ac.th

ที่ ศธ ๕๔๔.๐๒/ ๗๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ ฉบับ

ด้วยนายไพศาล ทับพุ่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมี ผศ.ถิรเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุม และผศ.พงศ์ธร
ลิมปิกฤตพันธุ์ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ
(Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้
นายไพศาล ทับพุ่ม ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง
นักเรียน และนักเรียน โรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดของท่าน เพื่อการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย
ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ , ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๕ ต่อ ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

Email : education@tru.ac.th

ที่ ศธ 04130 / 57

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
บริเวณโรงเรียนอนุบาลตำบลด่านรายณ์
อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 15130

8 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 7 ชุด

ด้วย นายไพศาล ทับท่ม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยมี ผศ.ดิเรกเดช พิมพ์ทองงาม เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.พงศ์ธร ลิ้มปัดถนุวัตร เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนระหว่างการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จึงขอให้โรงเรียนอนุเคราะห์ให้นายไพศาล ทับท่ม ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมานพ ขมาวิมล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

กลุ่มอำนวยการ

โทร. 0 3646 1338 ต่อ 106

โทรสาร 0 3646 1339

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Lopburi2@hotmail.com

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

นายเฉลิมชัย สิงห์ทอง	วุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
นายศุภกิจ สิงห์พงษ์	วุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านท่ามะนาว อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี
นางสาวลัดดาวัลย์ โพธิ์สุวรรณ	วุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
นางเบญจมาศ อินทร์ฤทธิ์	วุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
นางพรทิพย์ ยางสุต	วุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นายไพศาล ทับพุ่ม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2499
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 510/2 หมู่ 3 ตำบลลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 15130
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2513 ประกาศนียบัตรประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสิงห์อุดมวิทยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2516 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2518 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี พ.ศ. 2524 การศึกษามัธยมศึกษา (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก พ.ศ. 2548 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2550 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี